

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR,
GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU
TUTANAK DERGİSİ

—●—
1'inci Toplantı
25 Mayıs 2017 Perşembe
—●—

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- KARARLAR

A) ÇALIŞMA ESASLARINA İLİŞKİN

1.- Sanayinin Geliştirilmesi ve Üretimin Desteklenmesi Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/837) tali Komisyon olarak görüşüleceğinden, İç Tüzük'ün 23'üncü maddesi uyarınca geneli ve ilgili maddeleri üzerinde görüşme yapılmasına ilişkin karar

III.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- Sanayinin Geliştirilmesi ve Üretimin Desteklenmesi Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/837)

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU

1'inci Toplantı

25 Mayıs 2017 Perşembe

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu saat 10.43'te açıldı.

Sanayinin Geliştirilmesi ve Üretimin Desteklenmesi Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/837) tali Komisyon olarak görüşüleceğinden, İç Tüzük'ün 23'üncü maddesi uyarınca geneli ve ilgili maddeleri üzerinde görüşme yapılması kabul edildi.

Sanayinin Geliştirilmesi ve Üretimin Desteklenmesi Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın (1/837) görüşmeleri tamamlanarak kabul edildi.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından saat 13.46' da toplantıya son verildi.

25 Mayıs 2017 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 10.43

BAŞKAN: Beşir ATALAY (Van)

BAŞKAN VEKİLİ: Burhanettin UYSAL (Karabük)

SÖZCÜ: Ertan AYDIN (Ankara)

KÂTİP: Mehmet Akif YILMAZ (Kocaeli)

BAŞKAN – Toplantımızı başlatıyorum.

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunun değerli üyeleri, Değerli Bakanımız -değerli milletvekillerimiz var Komisyon üyesi olan- ilgili kurumlarımızdan gelen değerli yöneticiler, Sayın Müsteşar, Bakan Yardımcısı, YÖK Başkan Vekili, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; toplantı yeter sayımız vardır.

Komisyonumuzun toplantısını açıyorum.

Gündemimizde, Meclis Başkanlığınca 17/5/2017 tarihinde tali komisyon olarak Komisyonumuza havale edilen (1/837) esas numaralı Sanayinin Geliştirilmesi ve Üretimin Desteklenmesi Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı yer almaktadır.

II.- KARARLAR

A) ÇALIŞMA ESASLARINA İLİŞKİN

1.- Sanayinin Geliştirilmesi ve Üretimin Desteklenmesi Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/837) tali Komisyon olarak görüşüleceğinden, İç Tüzük'ün 23'üncü maddesi uyarınca geneli ve ilgili maddeleri üzerinde görüşme yapılmasına ilişkin karar

BAŞKAN - İç Tüzük'ün 23'üncü maddesine göre, tali komisyonlar işin kendilerini ilgilendiren yönü veya maddeleri üzerinde esas komisyona görüş bildirirler. Tali komisyonların hangi yönden veya hangi maddeler hakkında görüş bildirecekleri havale sırasında Başkanlık tarafından belirtilmemişse komisyonlar görüşlerini kendileriyle ilgili hususlar üzerinde genelde bildirmişler. Ama ben yine de başlarken şöyle bir yöntem görüşmesini açmak istiyorum müsaadenizle.

Tabii, bu tasarının madde sayısı içinde, maddeleri içinde eğitimle ilgili maddeler var, onlar sizlere dağıtıldı. Burada, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nda değişiklik öngören 15 ila 21'inci maddeleri, 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kurumunda Değişiklik Öngören Tasarı'nın 24, 25'inci maddeleri ile 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölge Kanunu'nda değişiklik öngören 53'üncü ve 54'üncü maddeleri Komisyonumuzu ilgilendirmektedir. Yani, Meclis teamüllerimiz gereğince, bu tasarımı geniş bir kapsamı olan, yani Üretim Reform Paketi Tasarısı'nın geneli üzerinde değil -o konuda zaten Sayın Bakanımız geçen salı günü Komisyonumuzu bilgilendiler- sadece eğitimle ilgili kısımları üzerinde bugünkü görüşmemizi gerçekleştirelim.

Tabii, konuşmasında ona değinmek isteyen arkadaşımız da olabilir, ona bir engel yok ama bizim gündemimiz daha çok eğitimle ilgili maddeler olsun. Bu konuda da söz alan arkadaşımız hem geneli manasında hem de maddeleri üzerinde, bir zaman sınırı da koymuyoruz, koymayalım, rahatça konuşsun. Ondan sonra maddelerle ilgili hususlarda her madde üzerinde ayrı ayrı konuşma yerine de maddelerle ilgili arkadaşlarımızın değişiklik önermeleri varsa o önermeleri görüşelim, önerge üzerinde konuşulsun – aleyhte, lehte- sonra da o önermeleri oylayalım. Bu şekilde, bizimle ilgili kısmın görüşmesini tamamlayıp ana komisyona da görüşlerimizi sunalım. Bunu, genel olarak böyle bir yöntem içerisinde yürütülmesini ben sizlere teklif ediyorum. Bu konuda şu anda görüşmede eğer sözü olan varsa, başka bir şey söylemek isteyen, yahut yönetime ilişkin değerlendirmesi olan, o arkadaşlarıma söz vereceğim. Ondan sonra bu konuda bir karar vereceğiz. Sonra Sayın Bakanımıza tekrar ihtiyaç duyuyorsa görüşmeler başlarken bir açıklama sözü vereceğim, sonra da görüşmelerimize devam edeceğiz.

Önce, yöntemle ilgili bir şey söylemek isteyen var mı bu teklifimle ilgili, yoksa bunu ben oylarınıza sunacağım, bu yöntemi ve ondan sonra devam etmek istiyorum.

Söz almak isteyen? Yok.

Oylarınıza sunuyorum o zaman. Kabul ediliyor öyle anlıyorum, sağ olun.

III.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- Sanayinin Geliştirilmesi ve Üretimin Desteklenmesi Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/837)

BAŞKAN - Bu çerçevede, önce Sayın Bakanımıza söz veriyorum.

Tekrar hoş geldiniz, çalışma arkadaşlarımızla birlikte, Milli Eğitim Bakanlığından, YÖK'ten gelen arkadaşlara da hoş geldiniz diyorum.

Buyurun Sayın Bakanım.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FARUK ÖZLÜ (Düzce) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; öncelikle, sizleri sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Bu hafta içerisinde salı günü bir bilgilendirme sunumumuz olmuştu. Bugün de, az önce Sayın Başkanımızın ifade ettiği ve sizlerin kabul ettiği yöntem üzerinden gidecek olursak, uygun görürseniz, paketin YÖK'le, yükseköğretimle ilgili maddeleri üzerinde bir hatırlatma yapabilirim Sayın Başkanım sunum anlamında ondan sonra maddelere geçebiliriz.

Efendim uygun mudur?

BAŞKAN – Evet.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FARUK ÖZLÜ (Düzce) - Şimdi, 20'nci yansıya gelebilir miyiz? 20'nci yansıya gelelim. Evet.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, şöyle, bu sunumu siz yaptınız, isterseniz genel manada bir değerlendirme yapalım.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FARUK ÖZLÜ (Düzce) - O zaman kısa özet vereyim.

BAŞKAN – Tabii, daha iyi olur.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FARUK ÖZLÜ (Düzce) - Şimdi, özetlersek, YÖK Kanunu'nda yapılan düzenlemeler var paket içerisinde. Burada, araştırmacı öğrencilerin desteklenmesi, üniversitelerde sanayiye yönelik araştırma yapanların ve yenilikçi projelerin desteklenmesi, örneğin

teknoloji transfer ofisi kurabilmesi üniversitelerin, ücretli araştırma izni verilmesi, doktora sonrası araştırmacı istihdamı gibi konular var paket içerisinde. Yine pakette, yükseköğretimde kalite, danışma ve koordinasyon kurulları kurulması hususları var. Araştırma görevlilerinin desteklenmesi ve öğretim üyelerinin emeklilik yaşının 75'e kadar yükseltilebilmesine imkân sağlayan maddeler var. Yine, nitelikli istihdamın artırılmasına yönelik iş yeri eğitiminin zorunlu kılınmasını öngören maddeler var. Üniversitelerin fen bilimleri ile mühendislik birimlerinde okuyan öğrencilerin eğitimlerinin en az bir yarı yılını iş yerinde yapmalarını zorunlu kılan maddeler var. Yine, teknoparklarda, teknoloji geliştirme bölgelerinde temel bilimler mezunlarının istihdam edilmesine imkân tanıyan ve bunları destekleyen, maddi olarak da destekleyen hususlar var.

Özetle, Yükseköğretim Kanunu ve Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu'na ilişkin düzenlemeler özetle bu şekilde. Bunun aslında bizim paketimize girmesinin esas nedeni de biliyorsunuz, dördüncü sanayi devrimi artık dünyada çok yaygın konuşulan bir kavram oldu. Önümüzdeki dönemde sanayinin geliştirilmesi noktasında nitelikli insan kaynağının da yetiştirilmesine bir katkı sağlamak amacıyla bizim paketin içerisinde yer aldı.

Özetle bu şekilde Sayın Başkanım bu düzenlemeler.

BAŞKAN – Peki.

Evet, teşekkür ederiz Sayın Bakanımıza.

Şimdi, Komisyon üyelerimizden veya milletvekillerimizden –tabii onlara daha sonra- söz isteyenlere söz vereceğim.

Evet, Sayın İsen, buyurun.

MUSTAFA İSEN (Sakarya) – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, değerli vekil arkadaşlarım, değerli bürokratlar; ben aslında birkaç cümleyle salı günü de bu konudaki kanaatimi ifade etmiştim ama bugün biraz daha detaylandırarak bunları söylemek istiyorum.

Bence burada en çok üzerinde durulması gereken ve olumlu olarak değerlendirilmesi bana göre uygun olan tavır, bizim yükseköğretim sistemimiz tamamen tekçi bir anlayış üzerine dizayn edilmiştir. YÖK Yasası kurulduğu gün bir tepki yasası olarak çıktığı için Türkiye'deki bütün üniversiteleri aynı mantalite çerçevesi içinde aynı bakış açısıyla, aynı perspektifle dizayn etmiş, önce Hacettepeyi klonlayıp sonra da ODTÜ'yü klonlayıp Şırnak'ta, Malatya'da, Edirne'de üniversiteler açma yolunu tercih etmiştir. Ben şahsen bulunduğum görevler itibarıyla zaman zaman bu yeni kurulan üniversitelere imza atmak durumunda kaldım. Şırnak'ta üniversite kuruyorsunuz, Hacettepede hangi birimler varsa bunlarla, işte orada sosyal bilimler enstitüsü, fen bilimleri enstitüsü, Atatürk ilke ve inkılaplarını araştırma enstitüsü falan gibi hakikaten oranın potansiyelinin ihtiyaç duymadığı ama genel yapının öyle uygun gördüğü bir tablo. Şimdi, bu tekçi anlayış bütünüyle değil ama bunun ancak YÖK Yasası'nın tümünün değiştirilmesiyle mümkün olabileceğini düşünüyorum. Kısmen değişiyor. En azından bu ihtisas üniversiteleri meselesini bu manada bir olumlu adım olarak görüyorum ve bunun bu defa bu kanuna yansımış olmasını önemsiyorum.

İkinci olarak: Bizim üniversitelerimizde bugün artık nicelik açısından bir problemimiz yok. Türkiye'de neredeyse lise mezunu öğrenci sayısına tekabül edecek derecede üniversitelerimizde yeterli kontenjan var fakat bizim üniversitelerimizde hâlâ ciddi şekilde bir nitelik problemi var. Bu yasanın bu nitelik problemine yönelik bir çözüm üretiyor olmasını da son derece önemli buluyorum.

Üçüncü husus: Yine burada gündeme getirilen bu üniversite-sanayi iş birliği meselesinde... Bu, yıllardan beri hep konuşulan ama bir türlü realize edilemeyen bir husustur. Daha somut adımlar atılıyor hem meslek yüksekokulları için somut adımlar atılıyor. Özellikle meslek yüksekokullarında 3+1'in,

lisansta 7+1'in mutlaka bir staj esası içine bağlanmış olması, bunun bir sigortalılık çerçevesi içinde değerlendirilmiş olması yine önemli. Bu bakımdan, bu kanunun bütünüyle iyi düşünülmüş bir yapı sergilediği kanaatindeyim.

Burada hem bir sorum olacak ilgili arkadaşlara hem de bir eleştirim olacak. Biz baştan beri, 19'uncu yüzyıldan beri Türkiye'nin kalkınmasını bütünüyle fen bilimleri esası üzerinde bir pozitivist mantık çerçevesi içinde yürütüyoruz. Burada aynı tablonun, Sayın Bakanım, devam ettiğini görüyorum. Mesela, kalite kuruluna bakıyorum, kalite kurulunda seçilecek üyelerin tamamı fen bilimleri merkezli bir seçim. Desteklere bakıyorum, tamamen mühendislik ve fen bilimleri esası üzerine bir destek. Bugün çok net görüyorum, fen bilimleri Türkiye'de ölüyor, fen bilimlerine mutlak suretle bir müdahalede bulunmak lazım. Şuna samimiyetle inanıyorum: Bir ülke teknoloji transfer ederek büyük devlet olamaz. Biz fen bilimlerine, temel bilimlere genelde yatırım yapmaksızın da bu problemi çözemeyiz ama temel bilim deyince niye herkesin aklına sadece fen bilimleri geliyor. Bugün fizikte, kimyada, biyolojide karşılaştığımız durumu -kahin olmaya gerek yok- ben birkaç yıl sonra tarihte, türkolojide, sosyolojide, zaten felsefede falan bunu görüyoruz aynı problemle karşı karşıya kalacağımızı görüyorum. Buna yönelik tedbirler alınmadı. Bundan birkaç sene önce TÜBİTAK temel bilimlere burs desteği vermeye başladı ve bununla fen bilimlerinde bir kalite yükselmesi söz konusu oldu. Ben o zaman da itiraz ettim, bunun sosyal bilimlere teşmil edilmesi gerektiğini düşündüğümü söyledim. İlgili arkadaşlar dediler ki: "Bunu deniyoruz, sosyal bilimlere de teşmil edeceğiz." ama bir adım atılmadı. Sayın Bakanım, istirahat ediyorum, yani bu konuda ya TÜBİTAK'ın bünyesinde ya TÜBA'nın bünyesinde veya Atatürk Dil, Tarih Yüksek Kurumu bünyesinde bu işe mutlaka el atılması lazım. İkinci olarak da bu TÜBİTAK desteklerinin, fen bilimlerine yönelik TÜBİTAK desteklerinin nasıl geri dönüşleri oldu yani sonuçlarıyla ilgili elimizde bir değerlendirme raporu var mı? Varsa bu raporu da ben istirahat ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim.

Buyurun Zühal Hanım.

ZÜHAL TOPCU (Ankara) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli arkadaşlar, sayın basın mensupları; gerçekten yine karşımızda anlık problem çözmeye yönelik, ortaya çıkan problemleri çözmeye yönelik yama usulüyle yapılan bir zihniyetle yine devam eden zihniyetle karşı karşıyayız, özellikle bunu belirtmek istiyorum. Tabii, buradaki problemlerin varlığından herkes haberdar, var ama bunun bu şekilde yapılmaması gerektiğini düşünüyorum ben. Çünkü, buraya bakıldığında bu işler aniden ortaya çıkan problemler değil, yıllardır var. Staj konuları, stajların kalitesi, staj seçilen yerlerin öğrenciyi algılama durumları, nasıl algıladığı, eğitim kurumlarını nasıl algıladıkları hep problem olarak karşımızda duruyor aslında. Eğer bu problemler çözülecekse bir tek sizin Bakanlığınızın değil de bütün bakanlıkların ortak olarak çalışması lazım, başta Millî Eğitim Bakanlığı olmak üzere. Bunlar yıllardır söyleniyor aslında ama yine yalnızca buradan işte gelen maddeleri okuduğumuzda, tamam, problemler var ama bu ne kadarını çözecek? Belki bir an bir adım atmaya yetecek ama bu bize yetecek mi? Yani ne kadar problemi veya var olan problemin ne kadarını çözecek? Şimdi, Sayın Mustafa İsen de söyledi yani baktığınızda özellikle 21'inci yüzyılı, 22'nci yüzyılı nasıl karşılayacak? Bizim bir devlet perspektifinden bakmamız lazım, bütünsel olarak bakmamız lazım olaya. Ama 200'ü geçkin üniversite var, hâlâ hoca kalitesinden bahsedemiyoruz ve öğrencileri alıyoruz, kriterlerimiz yok üniversitelerde ve içerik kalitesi diyoruz yani müfredat olarak neyi öğrettiğimiz. Ondan sonra 4D diyoruz kuluçka merkezleri nasıl çalışıyor, üniversiteyle ortak beraber çalışmalar yürütülüyor mu, kaç üniversitede var? Yani bakıyoruz ki kaç tane patente sahip üniversitelerimiz? Yani bunları bir dökmemiz lazım, tamam, bunlar doğru şeyler ama ne kadarına

cevap verecek ve ne kadar kalacak yani ne kadarı uygulanacak? İşte Gazi Üniversitesinde hocayken staja öğrenci gönderiyorduk ve öğrenciler gitmiyor. Yalnızca ne yapıyor? İmza attırıyordu çünkü alınan müfredat, dersler, eğitim oradaki şeyi karşılamıyordu, hâlâ aynı problemlerin de olduğunu görebiliyoruz. Onun için diyoruz ki yani sürekli olarak hani yama yapma yerine belki olaya çok daha geniş perspektiften başlamak lazım. Şu anda herkes yüksek sesle belirtiyor, kodlama dersi diye. 21'inci yüzyılın becerileri her tarafta belirlendi yani UNESCO belirlendi, bütün dünya onlara geçiş yaptı aslında ama hâlâ biz staj problemini çözmek için öğrencilere maaş verelim... Gerçekten insan üzülüyor, "Verelim mi, vermeyelim mi, işte nasıl yapalım bu işleri?" şeklinde biz hâlâ bunları çalışıyoruz. Yani diyoruz ki dördüncü sanayi devriminden bahsettik, işte kodlama dersinden bahsediliyor, 21'inci yüzyıl becerileri de belli, artık diyoruz ki bunlar devam ederken bence Millî Eğitim Bakanlığının ve diğer bütün bakanlıkların beraberce masaya oturup geniş perspektiften eğitimi ilgilendiren bütün alanlarda ortak bir görüşle, ortak bir kararla bu problemlerin çözülmesi gerekiyor. Üniversitelerde şu anda temel bilimler olarak ifade edilen bölümlerde öğrenci yok, yazmıyor artık. Yani öğrenciler yazmıyorlar o bölümleri, o kadar az ki girişler yani bunun tekrar canlandırılması lazım. Yani bu temel bilimlerin kalitesiyle bir ülke geleceğini kurabilecektir aslında ama biz bunların ötesinde onları düşünmeden, öğrenci alımlarını veya müfredatları düşünmeden problem çözmeye kalkıyoruz ama bu problemin ne kadarını çözecek, onun için tabii ki gelen şeylere bakıldığında bir problem çözüyor ama öbür taraftan başka problemleri de ortaya çıkartacaktır diye düşünüyoruz biz bunları, yine de daha iyi yapılması için de elimizden gelen çabayı da sarf edeceğimizi de belirtmek istiyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Evet, Mustafa Bey, buyurun.

MUSTAFA AKAYDIN (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, değerli arkadaşlarım, değerli basın mensupları; çok önemli bir yasayı tartışıyoruz. İki gün önce yeteri kadar söz aldım, bugün bu genel konusunda sözü fazla uzatmayacağım, en önemli noktaya değinmek istiyorum ama Zühal Hanımın tespitlerine geçmişte bir akademisyen olarak aynen katılıyorum yani Türkiye'de mesleki ve teknik öğretim a'dan z'ye kadar yeniden ele alınmalı, değerlendirilmeli ve gerekli reformist çalışmalar gündeme getirilmelidir. Bu yasayla birtakım destekleyici maddeler olmasına rağmen çok olumlu bir şey sağlanacağını düşünmüyorum.

Benim asıl söylemek istediğim değerli arkadaşlar, bu yasanın 3'üncü ve 4'üncü maddelerinin kesinlikle çıkarılmasını teklif ediyorum yani özellikle zeytinciliği ilgilendiren maddeler. Bu, yıllardan beri çeşitli şekillerde Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündemine gelmiştir. Ve burada Türkiye, bugün, kabul edersiniz ki dünyanın zeytincilikte ikinci önemli ülkesi ve tarım arazilerimizin yüzde 2,2'si zeytincilik için kullanılmakta ve 500 bin aile buradan karnını doyurmakta. Zeytin bitkisi çok önemli bir bitkidir yani asırlara dayanıklı bir bitkidir ama eğer çevrede olumsuz koşullar varsa bu koşullardan da ciddi şekilde etkilenir. Burada birtakım açgözlü insanların rant uğruna önünü açmak için zeytin alanlarının yok edilmesi gibi çok tehlikeli bir durum var, ben özellikle bu konuda şiddetli bir muhalefet koymak istiyorum, çok tehlikeli bir maddedir arkadaşlar. İki gün önceki sunumda denizlerin de organize sanayi bölgelerine alan açmak için doldurulması gibi bir sunum yapıldı, bunu da çok tehlikeli buluyorum. Ben Türkiye'de yeteri kadar tarımsal niteliği olmayan ama sanayi için kullanılacak arazi olduğunu düşünüyorum. Bakınız, Antalya'da özellikle madencilik sektöründeki yapılan yatırımlardan sonra çok ciddi bir ekolojik facia yaşanıyor değerli arkadaşlar ve bu cinayetlere bile yol açıyor. Bugün Türkiye'nin tek dünyada tescillenmiş markası olan Finike portakalı artık o maden ocaklarının tozundan etkilenip yok olmak üzere Antalya'da, özellikle Antalya'nın Finike bölgesinde, Antalya'nın ne bileyim

Saklıkent denilen bölgesinde, kayak merkezinin olduğu bölgede uçaktan baktığınız zaman vahşi manzaralar var yani hiçbir maden ocağı da verimsiz çıktı ocak deyip ondan sonra tekrar o bitki örtüsünü eski hâline getirmiyor, olduğu gibi bırakıp tıraşlayıp o ağaçları gidiyor. Türkiye’de termik santrallerin de -ki Soma’da böyle bir sıkıntı var biliyorsunuz- gündeme gelmesi bugün dünyada büyük ölçüde terk edilmiş bir teknolojiyi kullanarak tarım arazilerini yok etmek, özellikle zeytinciliği yok etme riski taşıyor. Ben özellikle buraya değiniyorum Sayın Başkanım.

Yükseköğretimle ilgili söyleyeceğim çok şey var ama neticede bu maddelere yükseköğretimi bunun içine... Tabii, bir torba yasa niteliğine getirilmiş, bunu gene söyleyeceğim, zaten siz de kabul ettiniz Sayın Başkanım ama benim çok büyük bir itirazım yok. Yaşlı öğretim üyelerinin istihdamı konusu kritik bir konudur fakat YÖK Başkanımızla yarım saat önce konuştum, ona hürmeten buradaki muhalefetimi biraz yumuşatıyorum ama en azından şunu teklif ediyorum: “Emeritus” hocalık yani Amerika Birleşik Devletleri’nde olduğu gibi, onursal hocalık, ayrıca özlük hakkı vermemek lazım bu insanlara. Ancak proje yapıyorsa akademik bir proje, bu projeden gelir temin edebilir tabii ki ama emekli maaşı alıyor zaten yeni bir maaşla ödüllendirilmesine gerek olduğunu düşünmüyorum.

Madde 20’deki mesleki eğitim alanı organize sanayi bölgelerindeki çocuklarımıza verilecek ücretin net olarak tarif edilmesini öneriyorum yani asgari ücretin ideal olanı belki yarısı, yüzde 50’si ve bunun da tabii ki yüksek öğretim kurumlarının bütçesinden değil, mutlaka yani İşsizlik Fonu’ndan veya başka bir fondan üniversitelerin bütçesine eklenmesinin maddede net olarak tarif edilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, ben teşekkür ediyorum.

Evet, Sayın Botan, buyurun.

LEZGİN BOTAN (Van) – Sayın Bakan, Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; kurulu saygıyla selamlıyorum.

Fakat bu arada tabii bizim de birkaç tane eleştirimiz olacak. Özellikle bir oldu bittiye getirilmeyle karşı karşıya olduğumuzu ifade etmek istiyorum. Genelde bu kadar ciddi ve kapsamlı değişikliklerin aslında çok önceden kurul üyelerine gönderilmesi gerekirken son anda bunlar önümüze geliyor ve bu kadar ciddi değişikliklerin, geniş çaplı tartışılma, araştırılma, inceleme, en azından üyeler tarafından bu çalışmaların yürütülmesi aslında zaman konusunda oldukça sıkıntı yaşıyoruz, bunun mutlaka dikkate alınması lazım.

Genel olarak çoklu bir bakış açısı yerine tekçi bir yaklaşımın söz konusu olduğunu görüyoruz. Aslında şöyle bir durum var, nasıl olsa biz en doğrusunu düşünüyoruz gibi bir mantık söz konusu. Bu tür değişikliklerin uzun erimli olması lazım, geniş bir perspektiften bakılması lazım. Bunlar öyle günü birlik veya günü kurtarmaya dönük yapılacak değişiklikler değil, bugün değiştirirsiniz yarın ayağımıza dolanır, hadi sil baştan tekrar bununla uğraşalım, doğru değil bu yaklaşımlar. Mesela burada bakıyoruz, YÖK’ün aslında kaldırılması, tümünden tasfiye edilmesi lazımken... Ki bu, biliyorsunuz, 12 Eylül darbe zihniyetinin bir ürünü olarak ortaya çıktı. Burada birçok akademisyen arkadaşlarımız da var yıllarca bundan acı çeken, sıkıntı çeken arkadaşlarımız. Az önce hocam da ifade etti yani üniversitelerin niteliğini, kalitesini hangi düzeye getirdiğini OECD ülkelerine baktığımız zaman bunu çok net görüyoruz. Türkiye’nin potansiyelini, gerçekten bilimsel potansiyelini açığa çıkarmaktan çok uzak, neredeyse zihinsel dünyamızı çoraklaştıran bir yaklaşım. Şimdi, YÖK’ü, burada bakıyoruz, iyice pekiştiren, kurumsallaştıran bir durumla karşı karşıyayız.

Şimdi, çeşitli kurullar kuruluyor bu alanlarda. Burada bakıyorsunuz akademisyen dernekleri yok, eğimin sendikaları yok, öğrenciler, öğrenci kurulları yok yani onları neredeyse yok sayan, dışlayan yine belli bir merkezîyetçi yaklaşım söz konusu, oysaki bir sürü akademisyen dernekleri var faydalanılması gereken. Yine sendikalarımız çok değerli birikimlere sahip, sendikaların bu sürecin dışında tutuluyor olması ayrıca bir sıkıntı, sermaye endekslî düşünülmüş. Yani burada tek tek maddeler üzerinden zamanımızı almak istemiyoruz ama maddelerin geneline bakıldığı zaman sadece sermayenin ihtiyaçlarına yönelik bir düzenlemenin olduğunu, aslında ülkenin geleceğini, bilimsel anlamda potansiyelini, zekâsını, kalitesini açığa çıkarmaktan ziyade, sermayeye, piyasaya nasıl eleman yetiştiririz ve onların ihtiyaçlarına nasıl cevap verilir noktasından bir bakışın söz konusu olduğunu çok rahatlıkla görebiliyoruz. Dolayısıyla, bunun daha kapsamlı tartışılmaya ihtiyacı var yani usulen, hukuken bunun şartları nedir şu an bilmiyorum ama bu şekilde önümüze gelmiş olması, bu dar sürece sıkıştırılmış olması hiçbir fayda sağlamayacak yani gereken amaca hizmet edemeyeceğini düşünüyoruz. O açıdan bu tür mevzuat değişikliklerinin, aslında belki on yılları kapsayacak değişikliklerin geniş platformlarda bütün bileşenleriyle çoklu bileşenlerle tartışmak, konuşmak ve önerileri almak gerekirken, dediğim gibi, işin açıkçası âdeta böyle sıkıştırılmış bir şeyle önümüze geldi, bunun dikkate alınması lazım.

Mesela daha önce de 50/d kapsamında yaşadığımız bir sürü sıkıntılar oldu. Bu araştırma görevlilerine yönelik mesela birtakım düzenlemeler var, iş güvencesi sağlamıyor. Yani insanlar geleceklerinden emin olmalı. Bir bilim adamı ya da bir araştırma görevlisi eğer geleceğinden emin değilse, eğer istihdamından, özlüğünden emin değilse, kafası rahat değilse gerçekten ne kadar verimli olabilir? Yani sürekli böyle birilerinin sopası altında veya iki dudağı arasına geleceği sıkıştırılmış bir bilim adamından verim bekleyemezsiniz. Bizim bilim adamlarımızın kafasının rahat olması lazım, araştırma görevlisinin kafasının rahat olması lazım, özlüğünden, geleceğinden kaygı duymaması lazım. Burada özellikle, dediğim gibi, piyasaya yönelik düşünüldüğü için iş güvencesinin de burada ciddi bir şekilde güvenceye alınmasını düşünüyoruz.

Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Ben bu Komisyonun üyesi değilim.

BAŞKAN – Sayın Milletvekilim, hoş geldiniz.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Hem Cumhuriyet Halk Partisi milletvekiliyim hem bir akademisyenim, doçentim hem de tarımcıyım, iki tarafta da konuşabilirim ama Mustafa Hocamın bahsettiği gibi ben isterdim ki “Yeni zeytin ağaçları dikilecek.” diye bir üretim reform paketi yapılsın. Siz var olan zeytinlikleri talan etmek üzerine bir madde koymuşsunuz, bir de kurul oluşturmuşsunuz. Toprak Koruma Kurulu zaten var. Bu kurulda çok ciddi çalışmalar var, mahkemeler açılabilir bazı kurumlar açısından ama bu mahkemeleri açacak kurumların çoğu şu anda açamıyor. Bir tek Ziraat Mühendisleri Odası neredeyse bu konuda savaşıyor. Zeytincilik Koruma Kurulunda Ziraat Mühendisleri Odası da yok, inceledim ben maddeyi. Ben de aynen, bu maddelerin komple buradan kaldırılmasını... Çünkü bu bir torba yasa. İncelediğimizde, baktığımızda anne sütünden sonra en sağlıklı ürün zeytin ve zeytinyağıdır. Siz zeytin üretimini artırma yerine zeytin üretimini köreltmeyi planlıyorsunuz. Türkiye, çok stratejik bir coğrafyada, Akdeniz coğrafyasında, dünyaya zeytinyağı ihraç edebilecek bir potansiyeldeyken biz kendi insanımıza zeytinyağı tükettiremiyoruz. Sağlıklı bir ürünün tüketim miktarlarına baktığımızda çok az olduğunu görüyoruz. Zeytin, aynı zamanda zeytin dalı uzatmaktır, barıştır, kardeşliktir. Bunları bizim çoğaltmamız gerekirken, koruma altına almamız gerekirken... İşte “15 tane zeytin ağacı yoksa orası zeytinlik değildir.” 100 yaşında, 150 yaşında zeytin ağaçları var. Bunlar koruma altına... Ama tabii ne var? Karşıda güzel bir deniz var, bir sahil var. “O

ağaçları keselim, orasını ranta açalım.” Yıllardır maalesef yapılan budur. Bu maddelerin komple -zaten 6 defa gelmişti bu, biliyorum, bu 7’nciye geliyor- çıkarılması... Ama bu mantıkla gidersek siz 8’e 9’a da getireceksiniz, biz de aynı şekilde muhalefetimizi koyacağız. Türkiye’nin zeytinde dünyada söz sahibi olması için yeni zeytinlikleri... Ama bunları tabii planlayarak, hem üretimini planlayarak hem tüketimini planlayarak hem ihracatını planlayarak madem üretimde bir reform yapıyoruz hem de bir planlama yapalım, Hükümetiniz zaten üniversiteleri planlamadı.

Yüksekokulda da bir müdürlük yaptım, Sayın Mustafa Bey’e de aynen katılıyorum, staj çok önemlidir ve bir dönemin kesinlikle sanayide ya da bir kurumda yapılması da gereklidir. Altı yıl bir yüksekokulda müdürlük yaptım, özellikle teknik alanlarda staj yapan öğrenciler bir kurumda çalışıyorlarsa, bir fabrikada çalışıyorlarsa çok başarılı da oluyorlar. Bunun öğretim süresine değil de ekstra bir süre de konulmasında fayda vardır yani alabileceği dersler vardır ileride önüne de çıkabilir bunlar. Önemli olan çok sayıda üniversite açmak değil onları kalite açısından donatmaktır. Bir öğretim üyesi o kadar kolay yetişmiyor. Dolayısıyla o öğretim üyesinin bir kütüphaneye ihtiyacı var, dünyayı dolaşmaya, gezmeye, görgüsünü artırmaya, kongrelere katılmaya ihtiyacı var. Madem reform yapacağız, onların desteklerini, katkılarını artıralım.

Aynı zamanda Lezgin Bey’e de katılıyorum, 50/d bir faciadır. Bu kadroda görev yapan bir araştırma görevlisinin 35 yaşına geldiğinde iş akdinin feshedilmesi bunun bilim yapamamasına da neden olmaktadır, bu sorunu da çözmek zorundayız.

Aynı zamanda ÖYP’liler vardı, onlarla ilgili de neler yapıldı, neler yapılmadı tam bilmiyorum ama bu FETÖ davasından artık kurtarmak lazım üniversiteleri. Yani kim sınavlarda başarılı olduysa liyakate bakarak... Tabii ki terörle bulaşıklığı varsa bu temizlenmeli ama en iyilerini aldığımız bu ÖYP’li akademisyenlerin de üniversitelere katkı sağlaması lazım. Yani bunun yeniden dikkatli bir şekilde ayrılarak -özellikle zeytin alanlarını korumak için geldim ben buraya- yapmamız gerekli diye düşünüyorum, şimdilik teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Evet, siz de hoş geldiniz değerli milletvekilimiz.

Buyurun.

LALE KARABIYIK (Bursa) - Hoş bulduk.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, Komisyon üyeleri; b ben de bu Komisyonun üyesi değilim, Plan ve Bütçe Komisyonu üyesiyim ama on beş yıl idari görev yapmış, yirmi yedi yıllık bir akademisyenim aynı zamanda ve partimde de sosyal politikalarından sorumluyum.

Yine, tabii, aynı mantıkta bir torba yasa karşımızda. 24 kanun ve 2 kanun hükmünde kararnameyi değiştiren bir torba yasa ve tabii, ayrı komisyonlarda tartışılması gereken ama eğitim kısmının burada tartışılıyor olması gerçekten iyi bir şey olmuş.

Şimdi, tabii ki üretim reform paketi dediğimiz zaman sanayiye nitelikli eğitim, nitelikli ara eleman, eleman yetiştirmek çok önemli. Tabii, bunları yetiştirecek de akademik bir kadrodur, başarılı ve özerk üniversitelerdir. Bu ülkede şu ana kadar da akademisyen yetişti. Amaç, en iyi, en kaliteli akademisyenleri yetiştirmek ve iyi bir müfredatla iyi öğrenciler yetiştirmek ve bunları da sanayiye, iş dünyasına kazandırmaktır. Ancak, bir 15 Temmuz süreci geçirdik, önce buradan almak istiyorum. Amaç, nitelikli öğretim üyesi, akademisyen yetiştirmekse bu ülkede nitelikli yetişen akademisyenlerden bir kısmı şu anda beyin göçü hâlinde, yurt dışına çıkmaya çalışıyor veya bir kısmı çıkamıyor. Biz o dönemde şunu söyledik... Konuyu öncelikle buradan aldım çünkü çok ilgisi var. Bir taraftan nitelikli öğretim üyesi yetiştirmeye çalışacağız, nitelikli eğitimle nitelikli eleman yetiştireceğiz ama bir taraftan

da yetişen öğretim elemanlarını, öğretim üyelerini de korumak durumundayız. Şimdi, kapanan vakıf üniversiteleri var, bu kapanan vakıf üniversitelerinin akademisyenleri teşhis edilmediler. Yani hangileri gerçekten mağdur, hangileri FETÖ'cü, bunun tespiti yapılmadı ve bir kenara konuldular. Onlarla ilgili güvenlik soruşturmasının da yapılması bu süreçte son derece önemliydi, orada bir birikim var. Diğer taraftan, mevcut devlet üniversitelerinde de bir operasyon gerçekleşti ve burada YÖK gerçekten tek başına bırakıldı. Bütün yük aslında YÖK'te gibi göründü, bütün sorumluluk YÖK'te gibi göründü ama rektörlere bu konuda inisiyatif verildi ve rektörlere ne kadar güveniyoruz, ne kadar güvenmiyoruz, bunu hiç tartışmadan çok sayıda öğretim üyesini haklı veya haksız, bir sebep belirtmeden, bazen de ispatlayacak hiçbir şey olmadan... Gerçekten terör örgütüyle bağlantısı varsa ona bir şey demiyorum o ayrı ama olmayan çok mağdur kişinin de olduğunu biliyoruz ve bu konuda YÖK tabii ki dedektif değil, hafife değil, üniversitelerde de böyle bir şey yok, istihbarat önemli ama bu süreçte bu konu da hiç sağlıklı götürülmedi ve şu anda çok sayıda akademisyenimiz mağdur, derslerine giremiyor, öğrencileriyle bulaşamıyor, çok sayıda laboratuvar, tıp fakültelerindeki birtakım birimler kapalı ve hâlen bu ihtiyaçlar devam ediyor. Çok az sayıda görevine geri döndürülen akademisyen oldu. Önce bunları bir kenarda değerlendirelim bu süreçte, bunları da unutmayalım.

Diğer taraftan, nitelikli istihdam yaratmak için nitelikli akademisyen, nitelikli üniversite diyoruz ancak şu anda ülkemizde şöyle bir sorun var: Araştırma görevliliğinden itibaren nitelikli eleman yetiştirmede birtakım karmaşamız var. Yani ÖYP vardı, 50/D vardı, 33/A vardı; ÖYP kalktı, 33/A üniversitelerin inisiyatifine bırakıldı ve maalesef ve maalesef, siyaset bu atamalara, bu kadrolara bulaştı. Bu konuda öncelikle, liyakatin önemli olduğunu her noktada vurguladık ve bir kere, siyaseti, cemaatleşmeyi buralarda, kadrolara yansımaması açısından temizlemek durumundayız. Bunu da çok sağlıklı kriterler getirerek yapmak durumundayız. Yani öyle sağlıklı kriterler yapacağız ki böyle bir ayrışmanın, böyle bir kadrolaşmanın önüne geçmek gerekiyor. Liyakati tam olarak sağlayabilmemiz için bunun şart olduğunu düşünüyorum.

YÖK'le ilgili maddeler üzerinde tek tek görüş bildireceğim ama genel olarak birkaç noktaya değinmek isterim izniniz olursa. Öncelikle, 75 yaşa kadar uzatma konusu. Şimdi, bunun bu torba yasayla ilgisini anlamış değilim. 75 yaşa kadar uzatma ihtiyacı nereden gelmiştir, bunu bilmiyorum bir kere. Eğer bu ihtiyaç, şu anda azalan öğretim üyesi sayısından ise yani 15 Temmuz sonrasında ihraç edilenler sebebiyleyse önce bunu bilmemiz lazım. İkincisi: Bu süreçte, bir kenarda tutulan, ihraç olup artık tekrar değerlendirmesi yapılmayan ya da vakıf üniversitelerinde bulunan kişiler ne olacak, önce buna bir cevap almamız lazım Bakanlıktan, Sayın Başbakan'dan tabii en başta. Bu süreçte ne olacak onların durumu, bunu bilmemiz lazım. Ardından, 75 yaş konusu, hatırlarsak, Plan ve Bütçe Komisyonu üyesi olduğum için, daha önce bu Komisyona gelmişti. 72 yaş yeni kurulan üniversiteler için uygulamaya başlamıştık hatırlarsanız ve 72 yaş süresine uzadığı için akademisyenler buraları tercih edebiliyorlardı. Şimdi, yeni kurulan üniversitelerin böyle bir sorunu olacak. Yani diğer taraftaki üniversitelerde, büyük üniversitelerde 75 yaşına kadar uzatılma imkânı doğduğu için bir kere buralar tercih edilmeyecek; bu bir. Buraların öğretim üyesi ihtiyacı zaten ÖYP'yle karşılanıyordu ama ÖYP ortadan kaldırıldı, şimdi onların durumunda birtakım sıkıntılar var, bu ayrı bir nokta. 75 yaşın değerlendirme kriteri yok, çok subjektif bir cümleyle madde oluşturulmuş ve bu tamamıyla bu yükü üniversitelerin üzerine, idarelerine bırakacak ve suistimaller olabilir. Aynı zamanda, kuşaklar arasında çatışmalara sebebiyet verebilir ya da idareciler gerçekten zor durumda kalabilirler. Ama Mustafa Hocama katılıyorum, onun ifade ettiği model, çok doğru bir model. Belki şöyle bir öneri getirebiliriz o madde değerlendirilirken: 72 yaşa kadar evet, belki 75 yaş yeni kurulan üniversiteler için geçerli olabilir.

Bir de en büyük sakıncası şu; Biz bir taraftan da gençlerden akademisyen yetişsin istiyoruz. Şimdi, yıllarca idari görevde bulundum, maalesef, gençler kendilerine ders kalmadığı ya da işte, kadro olmadığı konusunda serzenişte bulunuyorlar. Yani yukarıdan kadro boşalacak ki aşağıdan ilerleyen gençler olsun. Zaten akademisyen yetiştirmede şu anda sorunlu bir dönemdeyiz, bir de 75 yaşa kadroyla birlikte devam hakkı verdiğimiz zaman bu tür sıkıntıları da gözden kaçırmamak gerekiyor. Tabii, 31'inci maddeyle görevlendirme değil de artık bordro olması tabii belki o olayı rahatlatır çünkü gerçekten, emekli olmak istemeyen ve derse devam etmek isteyen çok sayıda öğretim üyesi oluyor. Mesela, ben kendi üniversitemden hatırlıyorum, yüksek lisans, doktora bir ders verilsin diye bölümler sınırlama falan getirmeye başlıyorlar yani gençlerin eleştirileri üzerine de. Şimdi, bu hocalarımız çok değerli hocalarımız, onların deneyimlerinden, bilgilerinden faydalanmaya gerçekten ihtiyacımız var ama proje düzeyinde olabilir. Yani buradaki dengeyi aşağıdan gelen akademisyenlerin kadro ihtiyacını da tıkamamak üzerine çok denge olarak götürmek ve bunu bir kez daha düşünmek gerekir.

Bir başka nokta da burada -yine, maddelerde biraz daha ayrıntısına ineceğim- 50/D meselesi. Şimdi, o maddeyi ben okudum, Sayın YÖK Başkan Vekiliyle de görüştüm ama hâlen kafamda oturmuyan bir nokta var. Yani, neyin yüzde 20'si olduğunu tam anlayabilmiş değilim ya da üniversiteler bunu nasıl yorumlayacak? Zaten bu yüzde 20 maksimum bir yüzde 20. Bu yüzde 20, örneğin, 4 enstitü var -sosyal bilimler, fen bilimleri enstitüsü, sağlık bilimleri enstitüsü- enstitüye göre bir yüzde 20 ayrımı nasıl olacak, nasıl dağıtılacak? İşte, o yıl mezun olanların diyorsak ya da yeni yardımcı doçent kadrosu açıyorsunuz, kendi kadronuzdakileri atayacaksınız, peki, dışarıdan girişe, dışarıdan, başka bir üniversiteden doktorasını bitirmiş bir arkadaşın girmesi nasıl söz konusu olacak? Oralarda böyle muğlak ifadeler var ve maalesef, şöyle bir kaygı var ki: Bu yüzde 20'nin tespit edilmesinde oluşturulan kriterlerde eğer kriterler çok sağlıklı olmazsa burada cemaatleşme, siyasi çıkarlar ön planda olabilir maalesef; buna da çok dikkat etmek gerekli diye düşünüyorum. Gerçekten, 50/D şu anda akademisyen yetiştirme konusunda olmazsa olmaz, bizim üzerinde durmamız gereken çok önemli bir nokta, burayı çok sağlıklı bir şekilde çerçeveselendirmemiz gerekiyor.

Kalite Kurulu, bunlar güzel şeyler ama tabii, bunun içerisinde de... O madde geldiğinde söyleyeceğim.

YÖK'ün kurulma amaçlarıyla ilgili bir maddede yani "amaç ve görevler" maddesinde bir çelişki var, o çelişkiyi o madde geldiği zaman ifade edeyim, şimdi sürenizi çok almayayım ama orada bir sıkıntı var gibi görünüyor, onu değerlendirelim.

Diğer nokta da tabii ki staj, özellikle fen ve mühendislik bilimlerinde staj çok önemli. Yeter ki staj yapılabilecek sayıda iş yeri bulunabilsin, iş yeri, teknopark bulunabilsin. Bazı illerde bu çok büyük bir sorun oluyor, evet, İşsizlik Fonu'ndan karşılanacak ama her öğrenci için zorunluluk getirildiğinde bunun eşit sayıda iş yeriyle ilişkilendirilmesi lazım, bazı illerde sorun olabileceğini gözardı etmemek lazım. Bunu da belki teşvik edecek bir çözüm üretmek lazım yani bunu masaya yatırmamız lazım. Gerçekten öğrenciler bulabilme konusunda da sıkıntı yaşıyorlar zaman zaman.

Şimdilik söyleyeceklerim bu kadar.

Teşekkürler Sayın Başkan.

BAŞKAN – Ekrem Bey, buyurun.

EKREM ERDEM (İstanbul) – Çok değerli Başkanım, Kıymetli Bakanım, sevgili milletvekili arkadaşlarım, kıymetli bürokratlar; öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Her şeyden önce, gerçekten, salı günü de ciddi bir şekilde bilgilendirildik. Gerek bu salı günü Bakanımızın bizi bilgilendirmesini, özellikle tali komisyon olmamıza rağmen Komisyon Başkanımızın bunu önemseyerek Komisyonumuza almasını önemsiyorum, bunu kayda değer buluyor ve teşekkür ediyorum.

Şimdi, tabii, ağırlıklı olarak teknik bir konuyu konuşuyoruz, teknik olarak meselelere yaklaşıyoruz ama ben bir başka açıdan yaklaşacağım. Bugün Türkiye'nin en önemli, temel sorunlarından bir tanesi de Türkiye'nin karşı karşıya kaldığı sorundur. Türkiye'yi en hızlı bir şekilde yok eden de maalesef bilişim teknolojileri. Gereçlerimiz şu: En ufak bir kafa yormadan, çok kolaycılığa kaçarak diyoruz ki: "Üreten ismini de koyuyor." Bu çok ucuz bir yaklaşım. Biz eğer kendi dilimizle inşa etmezsek teknolojiyi teknolojiye bizim başarılı olma şansımız yok çünkü anlamada zorlanıyoruz. Yani, yabancı dil eğitimi ve dilimizi ayırmak lazım. Mutlaka birden fazla yabancı dil bilmek, öğretmek, doğru bir şekilde öğretmek bizim görevimiz, ama ondan daha önemlisi, önce Türkçe.

Bakın, bir iki örnek vereceğim. Hani gerekçe şu ya: "Üreten ismi koyuyor." Ya "lokasyon" diyoruz. Yani üreten mi koyuyor bunun ismini? Efendim, son günlerde de "lansman" çıktı yani "tanıtım"ın, "sunum"un suyu mu çıktı! Yani öyle hastalıklı bir noktaya geliyoruz ki bana göre her sahadaki başarısızlığımızın temelinde dilimiz yatıyor, dile gereken değeri vermediğimiz yatıyor. İşte "navigasyon" diye malum hepimiz biliyoruz. Ya "navigasyon"u karşılayacak bizim onlarla kelitemiz var, bir tane değil, seç, beğen, kullan, yeter ki bir irade koyalım. Ama birilerinin irade koyması lazım. Bakın, 15 Mart tarihi itibarıyla "2017-Dilimiz Kimliğimiz" başlığıyla "Türk Dili Yılı" olarak ilan edildi. Burada da görevlendirmede, sıralamada birinci bakanlık, evet, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, ondan sonra ilgili bakanlıklar sayılıyor. Yani, burada bir dile en çok zarar veren teknoloji olduğu için doğru bir tespit, doğru bir vurgu. Kesinlikle komisyonlarda, buralarda dil bilimcilerinin de mutlaka yer alması lazım.

Bir örnek daha vereyim "navigasyon" dedim. Geçen, İstanbul Büyükşehir bir yazılım yapmış, adını "navi" olarak kısaltmış. Dedim ki İstanbul gibi tarihî bir şehirde böyle bir isim doğru değil. Şu anda denizcilikte, havacılıkta kullanılan bir terim var "seyrüsefer". Ha, onu eski buluyorsanız ben size bir sürü kelime söyleyeyim dilci olmamakla birlikte: "Kılavuz", "rehber", "seyir", "yol gösteren". Bizim çocukluğumuzda "ayakkabı" yoktu, "iskarpın" vardı, "kundura" vardı. Bakın "ayakkabı", hiç rahatsız olmuyoruz ve güzel bir kelime, diğerlerini kovdu. Yani biz dile duyarlı olursak, bilimde de teknolojiye de başarımız çok daha kolay olacaktır. Neticede Türk Dil Kurumuyla da konuşularak "navigasyon" ismi "yolgösteren" olarak -"yolgösteren" tek kelime, bitişik bir kelime- ortaya konuldu.

Yani ben burada dilimizin çok öncelendiğini görmedim, bu önemli bakın. Her kelimeyi kim... Hangi teknolojiyi alırsak alalım, neyi getirirsek getirelim, bunun Türkçe karşılığını mutlaka bulmalıyız. Türk Dil Kurumu diye de bir kurumumuz var, bu devreye sokulmalı. Bunu bir kere önemsiyorum.

Ve artık "dördüncü sanayi devrimi" dediğimiz, bilginin ve bilgi teknolojilerinin ön plana çıktığı, yazılımın ön plana çıktığı bir dönemdeyiz. Burada biz başarıyı yakalayabiliriz ama dediğim gibi, başarıyı yakalamanın... Yani geçmişte es geçtiğimiz, kaçırdığımız sanayileşme dönemlerinin dördüncü dönemini rahatlıkla yakalayabiliriz ama bunun olmazsa olmaz şartlarının başında kesinlikle Türkçe geliyor. Yani bu noktada da bir komisyon kurularak bilişimin dilini Türkçeleştirecek bir çalışma yapmamız lazım diye düşünüyorum.

Değerli vekillerimiz gerçekten güzel şeyler ifade ettiler. Umuyorum onlardan da istifade edilerek bu güzel tasarının daha da güzelleşeceğine inanıyorum.

Bir de kendi seçim bölgesi İstanbul... İstanbul bir bakıma sanayinin merdiven altında çok yoğun olduğu bir bölge. Yani o kadar muhteşem işler yapıyorlar ki merdiven altında, hayret edersiniz. Dünya markalarına ürün üreten, fason olarak ürün üreten o kadar becerikli insan var ki okuyazar bunlar. Malatya'nın Pütürge ilçesinden gelmişler ama destan yazıyorlar merdiven altında, atölyelerde. Mesela Sultangazi ilçemiz spor ayakkabısının merkezi konumunda, hepsi merdiven altında. Yani, bunlara mutlaka el atılması lazım. Yani aşklarını, becerilerini, yeteneklerini ortaya koymuşlar, bunlar okuyazar insanlar, ciddi bir eğitim almamışlar. Uсталık-çıraklık metoduyla muhteşem işler yapmışlar. Bunlar için mutlaka bizim, sanayi bölgelerinde, hatta bunların markalaşması noktasında ciddi bir gayretin içerisinde olmamız gerekir diye düşünüyorum. Ayakkabıcıların, merdiven altındaki tekstilcilerin, yine İstanbul'un bütün binalarının altında bulunan mobilya atölyelerinin devreye sokulması lazım. Özellikle de niye biz bir mobilya şehri kurmuyoruz ihracata da yönelik? Mesela Kastamonu rahatlıkla olabilir, şimdi oraya güzel de bir liman yapılıyor. Yine, mesela matbaaların ve kitap basımlarının olduğu bir şehri, bir matbaa şehrini niye kurmuyoruz? Kurduğumuz zaman ben inanıyorum ki dünyanın dört bir yanına gerçekten birtakım kitaplar basarak çok büyük bir ihracat potansiyelini de yakalayacağımıza inanıyorum, örnek olsun diye söylüyorum.

Bir de teşvikle ilgili birtakım önerilerim olacak. Biz tabii il il teşvikleri veriyoruz. Mümkünse o illerin özelliklerine uygun olarak hangi ile hangi teşviki vereceğimizi tefrik etmeliyiz. Her ile, her ilçeye teşvik verme yerine sektör bazlı teşvik vermek lazım. Bunun için de il il, ilçe ilçe oranın bir araştırmasını yaparak, orada hangi ürünlere destek verilirse başarılı olur... Hevesle "Teşvik alacağım." diye gidiyor yatırım yapıyor ve başarılı olmuyor hem kaynaklar israf olmuş oluyor hem de oraya gelecekte yatırım yapmayı düşünebilecek insanlar da hayal kırıklığı yaşıyor. Tabii, teşviklerden de genellikle il merkezleri istifade ediyor, ilçeler kaybediyor. Dolayısıyla, ilçelerin il olmak için gayret etmelerinde de ben haklılık görüyorum. Niye? Yatırımlar daima il merkezlerine geliyor, ilçeler de mağdur oluyor diye düşünüyorum.

Şimdi, savunma sanayisini niye biz Ankara'da şey yaparız? Yani Ankara zaten yeterince yükünü almış durumda. Biraz da zorlamak lazım. Dün, belki göçün gerekçeleri işsizlik, sağlık, eğitimdi, en önemlisi konforlu yaşayabileceği, kaloriferli mekânların olduğu yerler büyük şehirlerdi ama şimdi artık bu mazeretler Allah'a şükürler olsun ortadan kalktı, her ilde üniversite var, her ilde, hatta büyük ilçelerde doğal gaz var, hastaneler hakeza. Şu anda, İstanbul'da kişi başına düşen doktor sayısını Anadolu'yla kıyasladığımız zaman, en mağdur il, bu noktada da yine İstanbul'dur yani göç için çok fazla gerekçe kalmadı diye düşünüyorum ama oluşan bir algı var, o algıdan dolayı herkes istikbalini büyük şehirlerde arıyor. Bizim, özellikle doğuda, güneydoğudaki Özellikle İller Projesi gerçekten önemli, bunları hayata geçirebilirsek inanıyorum ki bu nüfus hareketlerini dengeleme noktasında -yani göçü önleme noktasında- önemli görevler yapacak diye düşünüyorum.

Bakın, İstanbul'da nüfusu en çok olan il Sivas yani niye uçak sanayisi Sivas'ta olmasın? Çünkü ilk uçakla özdeşleşen isim oraya ait, orada çalışma yapmış ve madenin de -yani cevherin de- bulunduğu bir yer. Savunma sanayisini Sivas gibi, Erzurum gibi, Malatya gibi birtakım yerlere yönlendirebiliriz diye düşünüyorum.

Bunlar, tabii şeyim ama en önemlisi dil meselesi. Bunu mutlaka bir şekilde -nasıl derç ederiz, bilmiyoruz- metne koymakta yarar var diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

İmran Bey, size söz veriyorum.

Bir teamül var, önce Komisyon üyelerimize söz veriyoruz; onun için, sonra size vereceğim. Bundan sonra Bülent Bey'e, sonra İsrail Bey'e söz vereceğim.

Buyurun İmran Bey.

İMİRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Sayın Bakanım, Sayın Başkanım, değerli arkadaşlarım, çok kıymetli hazirun; hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Bir kere, eğitimde insanı tanımlamamız gerekiyor. Bir büyüğün dediği gibi, vücut gemi, akıl kaptan, ruh dümen. Eğitimde hem vücuda hem akla hem ruha yönelik bir eğitim planlanmalı ve ruhun, aklın, bedenin sağlığı öncelenmeli ve insanlar bu şekilde eğitilip donatılmalı. Eğitimde teoriyle beraber, teoriden daha çok pratiğe önem verilmeli yani eğitim tezgâhından geçen nice insan var, birçoğu kendi alanında becerisiz, beceri yok.

Bütün gelir getirici ağaçlara önem verilmeli, zeytin, bağ, portakal, fındık vesaire, nerede hangi ağaç ve bitki varsa oralarda o bitkiler, o ağaçlar azami şekilde korunmalı.

Şehir, sanayi, baraj, havaalanı kurularak çok verimli araziler yok edilmiştir. Kahramanmaraş Ovası bu konuda bir örnektir. Şehir, sanayi, baraj, havaalanı, yılda üç verim alınan birinci kalite ovamızın yarısını yok etmiştir. 1990'lı yıllarda Kahramanmaraş Ovası'nın ortasına yapılan Sır Barajı'nın bu ovada ne denli zararlara ve çevre sorunlarına yol açtığı bir araştırma konusudur ve araştırılmalıdır, içler acısı bir felaket yaşanıyor orada.

Eğitimimiz işsizler ordusu üretmiştir. Bir tarafta, iş arayan diplomalı işsizler her gün kapımızı aşındırmaktadırlar; diğer yönde, nitelikli eleman arayan esnaf ve sanayiciler. Meslek eğitimine hem de vasıflı elemanlar yetiştirecek şekilde aciliyetle el atılmalıdır.

Her konuda üretim ve üreticilik, verimlilik bir zihniyet sorunudur. İnsanımız üretimden uzaklaşmış ve eğitim bir tüketim toplumu oluşturmuştur. Bu zihniyet sorunu çözülmeden, halledilmeden diğer sorunlar çözülemez çünkü bütün sorunlar yumağının temelinde bu zihniyet yatmaktadır.

Emek, alın teri, hak, hukuk, haram, helal, temel insani değerler eğitimin öncelikle konuları olmalıdır. Kalite değil reklamlarla özendirme öncelik almıştır.

Kahramanmaraş Yeni Organize Sanayi örneği, bir tarafta kırsal alana ağaç dikiliyor, yılda birkaç gün askeriyenin atış alanı olarak kullanılan yerler yıl boyu boş yatıyor; diğer yandan vatandaşın ekip biçtiği birinci kalite topraklar sanayi bölgesi olarak belirlenmiş, hem toprak kaybı var hem de istimlak sorunları söz konusu, devletin bütçesine yük getirecek. Aynı zamanda da sanayinin kurulması bu sebeplerden dolayı gecikmektedir. Kırsal alan bir tarafta boş yatıyor, diğer tarafta verimli alanlar sanayi bölgesi olarak belirlenmiş. Buranın incelenmesi ve bu sorunumuzun çözülmesi için bir el atılması gerekiyor ve konu yerinde görülmeli.

İSMET UÇMA (İstanbul) – Hocam, hiçbir iktidar kendisine miting yapmaz, on beş yıldır çözseydin, niye çözmedin?

İMİRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Ben, bir buçuk yıllık milletvekiliyim, bu acıyı da yıllar yılı vatandaşımınla beraber yaşıyorum Sayın Hocam.

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Güzel şeyleri dile getirdiniz, sağ olun.

İMİRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – On beş yıldan beri devam eden sorun değil bunlar, önceden beri, 1990'lı yıllardan gelen bir sorunu misal verdim.

İSMET UÇMA (İstanbul) – Güzel, güzel, eyvallah, hocam, ben espri olsun diye söyledim.

Derler ya: Hiçbir iktidar kendisine miting yapmaz ama bizim grup biraz mitingle başladı, onun için söyledim.

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Değil, asla miting değil, tam vakayı anlatıyorum Sayın Hocam, tam vakayı anlatıyorum.

Nerede bir verimli ova varsa öteden beri o ovanın ortasına bir havaalanı kurulmuştur Çubuk Ovası dâhil olmak üzere ve havaalanları yapalım derken bir taraftan da ne denli kayıplara uğradığımız apaşikâr ortadadır.

Ekrem Bey Hocamın sözüne katılıyorum. Teşviklerde il bazlı teşviklerle beraber ilçe bazlı teşvikler olmalıdır. Yine, Kahramanmaraş bunun bir örneğidir. Bir taraftan, il merkezi ve civarında fabrikalar had safhada çoğalmış, sanayicilerimiz eleman arıyor, bir taraftan da biraz uzaktaki ilçelerimizde işsizlik var, oradaki insanlar da iş arıyor. Sanayicilerimiz, iş adamlarımız da diyor ki: “Bu teşvikler ilçe bazlı verilse ben ilde kurduğum veya kurmayı tasarladığım fabrikamı gider o işsizlik olan ilçelerde kurarım ve ben orada faydalı olurum.”

Daha söyleyeceklerim var ama...

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Sizi bizim partiye transfer edelim sayın vekilim.

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Ben partimden çok memnunum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

EKREM ERDEM (İstanbul) – Biz buyuz işte.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Bülent Bey, buyurun.

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Sayın Başkan, Sayın Bakanım, değerli arkadaşlarım; İmran Bey teşekkür ederim. Hepimizin isteğine tercüman olduk. Gerçekten, dediği şeyler, hepimizin karşılaştığı olaylar.

Tebrik ediyorum.

İmran Bey'i seviyorum, Meclisimizin de en devamlı üyesi, en çalışkan üyelerinden bir tanesi. Gittiği zaman karşılaştığı olayların hepsi bizim de karşılaştığımız olaylar.

Değerli arkadaşlar...

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Aynı gemide yaşıyoruz ve bütün sorunlar müştereken hepimizin sorunları veya kazanımları.

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Şimdi, doğuda bir fikra vardır. Ben Karadenizliyim. Topluluk otururken “Dünyada en çok neyi seviyorsun?” diye sormuşlar bir sohbet masasında. İşte, Hamit Fendoğlu, eski Malatya Belediye Başkanı, “Soğanın cücüğünü.” demiş. Yanında da Şehmuz diye birisi oturuyor. Demişler ki “Şehmuz Ağam, sen neyi seviyorsun?” “Daha ne kaldı geriye ki?” demiş.

Şimdi, İmran Bey, dediklerinize katılmamak mümkün değil, önce tebrik ediyorum, teşekkür ederim.

Evet, Sayın Başkan, bugün çok önemli bir konuyu tartışıyoruz, eğitim ve bilim. Bu ikisi ülkemizin kalkınmasında, gelişmesinde çok önemli. Çok önemli. Onun için, buradaki bütün arkadaşlarımızın fikirlerine saygı duymak lazım. Hepimizin fikirlerinden bir kuple olsun alırsak, sanırım ortaya güzel fikirler çıkar diye düşünüyorum.

Geçenlerde Sayın Bakanımızın bir sunumu vardı, bu organize sanayi bölgeleriyle ilgili, teşviklerle ilgili. Ben teşekkür ediyorum, tebrik ediyorum. Ben eczacıyım ama biraz da sanayiciyim, hakikaten bu teşvikleri yerinde ve olumlu buldum, güzel buldum ama tabii, bunun yanında şöyle bir sıkıntımız

var: Tabii, organize sanayi bölgesi, gerek istihdam açısından gerekse üretim açısından çok önemli ama Karadeniz Bölgesi'nde biraz yer konusunda sıkıntı olduğu için bunları pek yeterince uygulayamıyoruz, bir de takip edemiyoruz.

Sayın Bakanım, herhâlde Adapazarı'nda 7'nci, 8'inci veyahut da 9'uncu organize sanayi bölgesi var, Giresun'da daha biz bir tanesini tam hizmete geçiremedik yani orada bir sıkıntımız var. Giresun için de çok önemli bir olgu organize sanayi. Giresun, Sivas'tan sonra herhâlde İstanbul'da 2'nci veya 3'üncü sırada.

EKREM ERDEM (İstanbul) – Ordu 2'nci.

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Yani ilk 5'teyiz diyelim o zaman, daha önce biz öndeydik.

Şimdi, Sayın Bakanım, bu organize sanayi bölgelerinin en önemli olgularından bir tanesi de şudur: Bildiğim, tahmin ettiğim kadarıyla -bizim seçim bildirgemizde vardı- sanayi bölgelerine gittiğiniz zaman size en çok şunu sorarlar veya size şunu arz ederler: “Bizim tek sorunumuz çırak. Çıraklık konusunda büyük sıkıntımız var, bulmak da mümkün değil.”

Biz şöyle düşünmüştük: Organize sanayi bölgelerine bir okul açalım. Bu okula teknik okullardan, teknik liselerden öğrenci alalım. Bunlar gündüz orada staj yapsınlar, organize sanayi bölgesinin içinde, gece, akşamleyin de ders görsünler ve orada yatıp kalksınlar. Bu öğrencilere aynı zamanda burs da verelim veya harçlık verelim. İki yılın sonunda yetişmiş bir çırak olarak, kalfa olarak gündeme geldiğinde, organize sanayi bölgesinde toplantı yapılacak; kaç tornacıya ihtiyaç var, kaç elektrikçiye ihtiyaç var, kaç makineciye ihtiyaç var, oradan yetişmiş elemanlar bu şekilde alınacak ve bunları o sanayici aldığı zaman iki sene, üç sene bunun primini yani sigortasını da devlet ödeyecek. Böyle bizim bir anlayışımız, bir fikrimiz vardı. Bunu ben değerlendirmenizi diliyorum.

Bizim, artık, eğitimi ve bilimi bir arada çok iyi şekilde değerlendirmemiz lazım değerli arkadaşlar. Bakın, biz Kore'yle aynı anda yola çıktık, bugün Kore'nin Samsung firması bizim Türkiye'deki 500 tane şirketin değeri kadar, Samsung firması. Bizim onlardan neyimiz eksik? Biz asil bir milletiz, güzel bir milletiz.

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – Büyük işlerimiz vardı Hocam, çok önemli işlerimiz vardı, onlarla uğraşamadık.

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Şimdi, onun için, mutlaka artık bir marka yaratmamız lazım. Şu anda, bildiğim kadarıyla genç nüfusumuz var, eğitilmiş nüfusumuz var.

Yalnız, bu eğitim konusunda, antrparantez, atlayarak gidiyorum, bu stajı çok önemsiyorum.

Mesela hekimlik konusunda... Sağlık çok önemli ama değerli arkadaşlar. Ben, ilk, birinci sınıfta tıptan ayrıldım, eczacılığa geçmiştim. Kadavra konusu çok önemli. Bugün Anadolu'daki üniversitelerimizin, tıp fakültelerimizin çoğunda kadavra görmeden mezun olan arkadaşlarımız, gençlerimiz var. Hiç kadavra görmeden...

MUSTAFA AKAYDIN (Antalya) – İthal ediyoruz artık.

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Plastik kadavra üzerinde veya ona benzer bir şey üzerinde, maalesef, böyle bir ders görülüyor. Tabii, üniversite açmak güzel, iyi, hoş da bunların eğitim öğretim açısından desteklenmesi çok önemli.

Ben 1960'ta ortaokulda okurken, o zaman tabii öğretmenimiz yoktu -bulduğum ilçede lise de yoktu- dışarıdan kaymakam, orman mühendisi, veteriner, ziraatçı derse gelirdi. Şimdi, Anadolu'da da üniversitelerimizde yeterince öğretim görevlisi olmadığını düşünüyorum, olmadığını zannediyorum, oralarda güzel eğitim vermemiz lazım.

Sayın Hocamın bir fikrine daha katılıyorum, bu tarım alanları ve doğa konusunda bizim de sıkıntımız var. Karadeniz Bölgesi'nde sayıları bini bulan HES projeleri var. Bu HES'ler, maalesef, bizim doğamızı... Ki Karadeniz, Türkiye'de ziyaret edilmesi gereken, gelecekte, belki Türkiye'nin, hepimizin oraya gelip serin bir gölge, ayağını akan suya sokabileceği bir bölge konumunda. Biz bu coğrafyayı bin yıl koruduk, inşallah bundan sonra da koruyacağız ama maalesef bu HES'lerimiz biraz bizi sıkıntıya düşürdü. Yani düşünün benim bulduğum ilçede 60 kilometre uzunluğunda bir Aksu deremiz var, ismi de Aksu, 12 tane HES var. Yani dere ortadan kalkmış.

Çoruh'a gidip orayı gören var mı bilmiyorum. Çoruh Nehri dünyada debisi en hızlı akan, raftinge en müsait olan nehirlerimizden bir tanesiydi, Çoruh Nehri ortadan kalkmış, işte, barajlarla vesaireyle. Tabii, bunları korumak, kollamak lazım. Tarım arazileri ülkemizin geleceği için çok önemli.

Dünyada iki şeyin önemi yaşam sürdürdüğü müddetçe devam edecek değerli arkadaşlar; birincisi sağlık, ikincisi gıda. Bunları çok önemsiyorum.

Buradaki konuşmaların her birine saygıyla yaklaşıyorum, not alıyorum çoklarını, inşallah, bunları en iyi şekilde, ileride bize sıkıntı yaratmayacak bir şekilde... Biz de muhalefetiz, biz de Allah'ın kuluyuz, biz de vatandaşız, bizim de dilek ve taleplerimizi gündeme getirirseniz, bundan mutlu olurum. Hepimiz birlikte bu işi başarmak durumundayız, çünkü aynı gemideyiz.

Ben yolumuzun güzel olacağını, açık olacağını düşünüyorum ama eğitim konusunda bizim önerilerimizi, eleştirilerimizi de dikkate alırsanız bundan mutluluk duyarım.

Çok teşekkür ediyorum. Sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Mehmet Akif Bey...

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – İsrail Hocam, benden önceydi Hocam.

BAŞKAN – Öyle mi? Peki.

İsrail Bey'e vereyim o zaman.

Buyurun.

İSRAFİL KIŞLA (Artvin) – Çok Değerli Başkanım, Çok Değerli Bakanım, değerli arkadaşlar; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Daha çok memnuniyetimi dile getirmek için söz aldım. Yıllardır üniversite gençliğiyle yakinen ilgilenen bir kardeşiniz olarak, çok önemli bir eksikliğini hissettiğimiz, aslında bir boşluğun bu yasayla doldurulmuş olduğunu veya doldurulmak istenildiğini görmekten son derece memnunum.

Özel sektör-üniversite iş birliği hiç istenilen düzeyde olmadı bugüne kadar maalesef ve üniversitelerimiz daha çok nazari bilgi aktaran bir yapı içerisindeyken, belki, bu yasayla, inşallah, proje tabanlı bilgi üreten, ileri teknoloji üreten bir yapıya kavuşmuş olacak.

Yine, bu yasayla, stajda öğrenciye sahip çıkma olsun hocaya sahip çıkma olsun projeye sahip çıkma olsun, bunların son derece önemli olduğunu düşünüyorum. Akademisyenlerin kendilerini yenilemeleri, geliştirmeleri açısından önemlidir. Daha donanımlı öğrencilerin yetişmesi açısından, teknolojinin üretimi açısından ve özel sektörün de belki seri üretimlerle gerçekten bu teknolojiyle ülke ekonomisine, ihracatına çok ciddi katkılar vereceğine inanıyorum.

Tabii, eksiklikler olabilir, uygulamada eksiklikler yaşanabilir, uygulandıkça o eksiklikler giderilir ama genel hatlarıyla, Millî Eğitim Komisyonunu ilgilendiren boyutuyla çok önemli, verimli bir yasanın görüşülmekte olduğunu görmekten mutlu olduğumu ifade etmek istiyorum.

Ekrem Abi'nin değindiği noktaya ben de değinmek istiyorum. Türkiye'nin kuzey doğusunda en kenar bir il olarak... Tabii, büyük şehirlerde üniversitelerin teknokentleri vesaire şeyleriyle, hoca potansiyeliyle çok önemli yapıları var elbette ki. Artvin'de bir silah sanayi düşünülmez ama Artvin'in de, illerin de kendi zenginliklerini geliştirmeye yönelik olarak üniversiteler ciddi fonksiyon ifa etmeli diye düşünüyorum. İlla büyük şehirlerdeki bölümler değil, doğrusu o ilin zenginliklerini ön plana çıkarmak lazım.

Bir örnek vermek istiyorum. Tabii, Artvin bitki ve florası açısından çok zengin bir ilimiz. Bu konuda bir çalıştay yaptık ve üniversite bir proje üstlendi, Ziraat Bankası sponsorluğunu yaptı ve iki yıl sürdü. 2.727 çeşit bitkiyle, Artvin, Türkiye'de 1'inci sırada olan bitki zenginliğine sahip bir il. Tabii, bir bitki gen bankasını veya tıbbi aromatik bitkiler araştırma, geliştirme laboratuvarını gidip büyük şehirde kurmak mı doğrudur, böyle bir zenginliği olan ilde mi? Doğrusu, bu tip şeylerin, illerin zenginliklerini dikkate alarak, teşviklerin, bu tarzdaki teknokentlerin de bu amaçlı o illerde kurulmasının faydalı olacağını düşünüyorum. Belki de tıpta 500'e yakın ender ve endemik bitkinin olduğu Artvin'de, o bitkilerin bir adım ötesinde çalışmalar yapılarak aslında sanayiye kazandırılması, tıba kazandırılması noktasındaki yapılacak çalışmalarla, yüzlerce tırla ihraç edeceğimiz bir domates bedeli kadar belki de 1 kiloluk bir üründen aynı bedeli veya daha fazlasını elde etmeniz mümkün. O bakımdan, belki kiloda hafif ama pahada önemli. Bu tarzda da bitki zenginliğimizi ortaya çıkarıp sanayiye, belki de tıba kazandırmanın önemli olduğunu düşünüyorum.

Ben tekrar bu yasanın hayırlı olmasını diliyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz İsrail Bey.

Mehmet Akif Bey, buyurun.

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – Başkanım, teşekkür ediyorum.

Değerli Bakanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; Sanayinin Geliştirilmesi ve Üretimin Desteklenmesi Amacıyla Üretimde Reform Kanun Tasarısı'nın eğitimle alakalı, özellikle yükseköğretimle alakalı maddelerini görüşüyoruz.

İsrail Hocam bahsetti. Tasarı genel anlamıyla hem üretimi artırma, destekleme, sanayinin geliştirilmesi hususunda ciddi yenilikler getiriyor, bunları tekrar edecek değiliz. Burada eksik gördüğümüz hususları konuşmak üzere zaten tali komisyon oluşturuldu.

Ben hem eğitimle alakalı hem de genel anlamda iki noktaya parmak basmak istiyorum. Birincisi, değerli YÖK yetkililerinden bir konuya açıklık getirmelerini isteyeceğim. Bir kurul oluşturuluyor, Yükseköğretim Kalite Kurulu. Bu Kurul mevcut YÖK'ün de sistemi içerisinde zaten var olan bir kurul. Baktığım zaman, mevcut Yükseköğretim Kalite Kurulunun mevzuatında, işleyişinde bu yeni getirilen de tek gördüğüm fark "...süreçlerini yürütmek üzere idari ve mali özerkliğe sahip" deniyor. Yani bir özerk kurum olarak daha işlevsel hâle getirilmek isteniyor herhâlde bu Yükseköğretim Kalite Kurulu, benim buradan anladığım bu.

Yani bir de şunu çıkartıyorum: Mevcut YÖK'ün bünyesinde var olan bu Kurul demek işlevsel bulunmadı ki böyle bir yeni kurul mu ihdas ediliyor? Ben bunu çıkartıyorum. Eğer idari ve mali özerkliğe sahip bir kurul oluşturmak istiyorsak burada şeye bakıyoruz -bu kurulun üyelerinin seçilmesiyle alakalı- yine başkanını, başkan vekilini YÖK'ün belirlediğini görüyoruz; YÖK'ün teklif ettiği, Yükseköğretim Kalite Kurulunun teşkilatı... Yani seçim itibarıyla kurulu oluşturan üyeler

arasında yapılacak seçimde, Yükseköğretim Kurulu ve Üniversitelerarası Kurul tarafından seçilen üyeler arasından başkan ve başkan yardımcısı seçiliyor. Yani eğer bir özerklik düşünülüyorsa bu, buna muhalif bir karar diye düşünüyorum, bunun değiştirilmesi gerektiğini ben teklif edeceğim. Tabii, sizden de cevabı almak istiyorum. Bu kurulun tekrar ihdas edilmesinin gerekçesi nedir? Bu konuda benim kafama takılan eğitimle alakalı mesele de bu, bunu sizlerle paylaşmak istedim.

Tasarıda genel itibarıyla sanayinin geliştirilmesi öngörülüyor, yaygınlaştırılması öngörülüyor, üretimin desteklenmesi öngörülüyor ama Zeytinciliğin Islahı ve Yabanilerinin Aşılattırılması Hakkında Kanun'da yapılan değişiklik... Bu, maalesef sırtıyor, bu reform paketine biraz gölge düşürüyor. Bu maddeyle, özellikle alternatif alan bulunamaması ve Zeytinlik Sahaları Koruma Kurulunun uygun görmesi şartıyla, bakanlıklarca kamu yararı kararı alınmış yatırımlar gelirse zeytin sahalarında yatırım yapılmasına izin verilebilecek. Az önce bahsedildi, zeytin ve ağaçları korumada, iktidarımız on beş yıldır bitkiyi, doğal olanı, ağacı korumada... Dünyada ciddi sıralardayız, orman üretiminde. Zeytin özel bir bitki, bizim için, hepimiz için özel bir ağaç türü. Bunun ileride büyük, ciddi sıkıntılar vereceğini düşünüyorum ve bu üretimi ciddi manada destekleyecek, sanayiye geliştirmede ciddi açılımlar sağlayacak bu reform paketinde bu maddenin sırttığını ve açıkça, bir iktidar milletvekili olarak da bu maddenin kanundan çıkarılması gerektiğini Sayın Bakanımıza arz ediyorum.

Bu iki hususu sizlerle paylaşmak istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederiz.

Şu anda Komisyon üyelerimizden başka söz talebi yok ama Komisyonumuza her zaman çok devam eden bir milletvekilimiz var.

Hoş geldiniz.

Buyurun.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) - Hoş bulduk.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakan ve çok değerli katılımcılar; ben de sizleri saygıyla selamlıyorum.

Evet, Bilim, Sanayi Komisyonu ve Eğitim Komisyonunun asil üyesi olmamakla birlikte bir akademisyen olarak önem verdiğim ve ilgilendiğim komisyonların çalışmalarını takip etmeye çalışıyorum. Bilim, Sanayi Komisyonunun üretim reformu paketinin ilk sunuş toplantısına katıldım. Daha sonra da YÖK Başkanının Komisyon üyelerine yapmış olduğu buradaki eğitimle ilgili, maddelerle ilgili sunuşunu da dinledim. Gerçekten önemli düzenlemeler içeriyor. Burada tabii benim en önemsedğim, üretim reformu paketi içerisinde sanayi ve kalkınmaya yönelik teşvikler ve iyileştirmeler noktasında eğitimle ilgili maddelerin bulunması çok önemli. Çünkü bugün baktığımız kalkınmış, sanayileşmiş ülkelerin sanayi politikalarıyla birlikte uygulamış oldukları bütüncül eğitim politikaları çok önemli, özellikle eğitim alanındaki reformlar. Ancak genel olarak eğitim sisteminde temel eğitimden itibaren yaşadığımız sıkıntılar ve sonrasında da yükseköğretim sisteminde ve özellikle de üniversiteler özelindeki nitelik sorunları bizim temel sorunlarımız. Değerli milletvekillerimiz genelde sorunların daha öncesine dayandığını ve ancak, evet öncesinden gelen özellikle eğitim sistemindeki sorunlar ama son on beş yıldır da maalesef 6 Eğitim Bakanıyla birlikte çözülemeyen ve çözülemediği gibi daha da artan temel sıkıntılarımız var. Temel eğitimdeki sıkıntıları bir kenara bırakarak yükseköğretimdeki temel sıkıntılara baktığımız zaman, gerçekten bugün üniversitelerimizin yaşadığı sorunlar, özellikle kadrolar, akademik özellikler, bilim üretme kapasiteleri, maalesef son on beş yıldır tek başına iktidar partisinin yönetiminde olan eğitim sisteminin tek övünç kaynağı üniversitelerin nicelik olarak artması.

İşte bugün yine YÖK'ün bir raporunda, Sayın Hocam, öğrenci sayısı artarken öğretim üyesi sayısının azaldığı tespiti var, bu da önemli bir tespit.

MUSTAFA AKAYDIN (Antalya) – İhraç ettik.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Evet, işte yaşadığımız... YÖK Başkanımızın sunuşuna katıldım, gerçekten buradaki maddeler çok önemli maddeler. İşte kalite kurullarının oluşturulması, stajla ilgili yenilikler, meslek yüksekokulu koordinasyon kurulunun kurulması, ücretli araştırma izni, doktora sonrası araştırma istihdamı, bilimsel araştırma yapan hocalara, akademisyenlere destekler. Bunlar gerçekten hepimiz için, üniversiteler için, akademisyenler için, bilim insanları için çok önemli, ben YÖK Başkanının sunuşunda da kendisine iletmıştim. YÖK Başkanının sunuşunda çok önemli cümleler vardı: “Üniversitelerin misyon farklılaşması, ihtisaslaşma, çeşitlilik, performans odaklılık, rekabet, kurumsal özellik, esnek yönetim.” Bunlar gerçekten üniversitelerin en temel ihtiyaçları ve acil çözülmesi gereken sorunlar. Ben tabii, temenni ediyorum, buradaki maddelerle bu sorunların çözülmesi ama tabii bizim çekincelerimiz var. Çünkü maalesef bu eğitim sistemini ve yükseköğretim sistemini yöneten iktidarın ya da hükümetlerin uygulamış olduğu politikalar bizi çekingen kılıyor. Ben elbette bir akademisyen olarak üniversitelerdeki kadrolaşmanın, o siyasi ideolojilerin gerçekten uzaklaşıp, üniversitelerin asıl yapması gereken bilimsel üretim olması noktasında buradaki maddelerde yapılan düzenlemelerin katkı sağlamasını arzu ediyorum. Ancak söylediğim gibi kadrolaşma noktasında çok büyük sıkıntılar var, bunların önüne nasıl geçilecek? Genel siyasi ortam içerisinde temel sıkıntılar var ve şiddetle gerçekten çözmeniz gereken özerklik, özgür düşünme, özgür akademik ortamlar, işte hukukun, adaletin temin edilmesi noktasında önemli sıkıntılar var. İşte, sayın hocamız da söyledi: Özerk bir kurul olacak mı kalite kurulu? Oradaki kurul üyeleri kimler olacak? Üstten talimatlar gelecek mi o kurula? Özgür hareket edebilecek mi o kurul üyeleri, özgür kararlar alabilecek mi? Gibi. Bunlar çok önemli. Bunlar noktasında bir güvence maalesef göremiyoruz.

Devlet politikası. Gerçekten ben genç bir akademisyen olarak, eğitim sisteminin bir devlet politikası olmadığı gibi, hızla da uzaklaşıyor. Rektörlerin iki dudağı arasında olan -işte kadroyla ilgili maddelerin ayrıntısına girmeyeceğim elbette burada- kadrolarla ilgili düzenlemeler var. Gerçekten akademisyenleri güvencesiz mi bırakacağız? İşte, akademisyenlerin bugün bilim üretmesi için o özgür alanları ne kadar sağlayabileceğiz, bu maddeler ne kadar sağlayacak? Bu maddeler çok önemli –orada da söylemiştim- gerçekten devrim niteliğinde ama bunları sağlayacak bir ülke atmosferi ve eğitim sistemi ya da bir iklim var mı? Bu konuda çekincelerim var.

Ekrem Hocam konuşmasında Türkçenin önemine ve her konuşmasında buna önem veriyor.

Hocam, gerçekten, temel eğitime baktığımız zaman, bırakın Türkçeyi, imla kurallarını dahi bilmiyor öğrencilerimiz. Yani üniversiteye gelen öğrencilerimiz dahi imla kurallarını bilmiyor. Temel, çok büyük sıkıntılar var eğitim sisteminde. Bunların çözülmesi noktasında daha fazla...

İSMET UÇMA (İstanbul) – Ama sosyal medya kurallarını biliyor, değil mi?

MUSTAFA AKAYDIN (Antalya) – Onu iyi biliyor.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teknoloji transfer ofislerinin kurulması, etkin çalışması, özellikle araştırma yapan bilim insanlarına desteklerin verilmesi, bunlar noktasında önemli düzenlemeler olduğunu düşünüyorum tekrar çünkü gerçekten genç bilim insanlarının desteklenmesinin ülkenin kalkınmasına ve sanayileşmesine katkı sağlaması gerektiğini düşünüyorum. Bunlarla ilgili bu düzenlemelerin, değerli hocalarım tabii ki teknik kısmında, oradaki aksaklıkları ve maddeler tartışılırken dile getireceğiz.

75 yaşla ilgili düzenleme var. 33/a ve 50/d ki bizim temel, kronik sorunumuz olan akademisyenlerin temel özlük haklarının düzenlenmesiyle ilgili maddeler.

Kalite kurulunun yapısı –tekrar söylüyorum burada- daha dikkatli karar vermek gerekiyor.

Bunun dışındaki söyleyeceğim, gerçekten nitelik konusu çok önemli. Bilim üretme kapasitesi, akademik özgürlükler, özerk kurumsal yapılar ve yukarıdan bir siyasi ideolojiyle hareket edilmemesi konusunda ben iyi niyetli bakmak istiyorum buradaki düzenlemelere.

Maddeler konusunda da gerekli görüşlerimi paylaşacağım sizlerle.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Gaye Hanım, siz söz istiyorsunuz.

Gaye Hanım, şöyle bir şey, siz yoktunuz: Biz sadece eğitimle ilgili kısımları görüşüyoruz ama hepsi, tasarının tamamı üzerinde konuşulabilir, yalnız, şeyden sonra ayrıca maddeler üzerinde ayrı ayrı görüşme yapmayacağız, maddelerle ilgili eğer önergeler varsa onları görüşeceğiz.

Buyurun.

GAYE USLUER (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli Komisyon üyeleri, konuklar; hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Gerçekten, Yükseköğretim Kuruluna ilişkin 15 maddenin de içinde yer aldığı bir torba yasadan bahsediyoruz. Gerçekten öncelikle söylemek istediğim -tabii ki maddeler üzerinde daha sonra konuşacağız, görüşeceğiz ama- bu torba işinden herhâlde bir an önce vazgeçmek gerekiyor. Bu noktada da iktidar milletvekili olan arkadaşlarıma özellikle seslenmek istiyorum, bu torba işini bırakalım. Yani çalıyı çırıyı, çaputu, elmayı, armudu bir yere topladığımızda oradan iyi bir şey çıkmıyor. Bu torba işinden vazgeçelim.

Geçen hafta Bilim, Sanayi Komisyonundaki arkadaşlarımız bize bu yasa tasarısının komisyon görüşmelerini getirdiler ve bize dediler ki: “Hocam, siz hoca değil misiniz?” “Hocayız.” “Öğretim üyesi misiniz?” “Evet.” “Peki, buradaki maddeler sizi mi ilgilendiriyor, bizi mi ilgilendiriyor?” Gerçekten, orada “Biz neredeyiz?” diye baktığımda tali komisyon olduğumuzu gördüm. Böyle bir köklü değişiklikte, birçoğu olumlu, üniversitelere ilişkin olanları söylüyorum, tabii ki eleştirilerimiz olacak, tabii ki katkılarımız olacak ama bu kadar önemli değişiklikler, yapılacaklar içerisinde bizim tali komisyon olarak yer almamızın asla ve asla doğru olmadığını düşünüyorum. Ben isterdim ki burada biz esas komisyon olalım, Millî Eğitim Bakanımız...

Sayın Bakanım, lütfen... Sizi ilgilendiren maddelere hiçbir itirazım yok ama millî eğitimle ilgili kısımda Millî Eğitim Bakanımızın burada olmasını isterdim.

Ne demek? YÖK’le ilgili değişiklikler oluyor ve Bilim, Sanayi Komisyonunun içine sıkıştırılıyor ve biz de bu kadar önemli bir konuda tali komisyon olarak görev alıyoruz. Bunun son derece sakıncalı ve hızla geçiştirmeye yönelik, doğru olmayan bir yaklaşım olduğunu burada sizlerle paylaşmak istiyorum.

Tabii ki araya YÖK sıkıştırıldığı için, Millî Eğitim tali komisyon olarak girdiği için biz de zeytinlerle ilgilenmek durumunda kaldık. Gerçekten biraz önce iktidar milletvekili arkadaşımın rahatlıkla söylediği ve benim de buradan kendilerine teşekkür edeceğim hususu bizler de hepimiz paylaşmak isteriz. Bu son derece yanlıştır. Bunun burada tartışılması, madde hâline getirilmesi bile son derece yanlıştır. Bakın, domatesten, kirazdan sonra zeytin infialiyile karşılaşacağız. Böyle bir şey olmaz. Bunu vakit varken, en erken dönemdeyken bu zeytin işini buradan çıkartalım. Zeytinden sonra da YÖK işini de çıkartalım. Bırakın bunu Millî Eğitim Komisyonu yapsın. Böyle bir torba olmaz. Torba olacaksa torbanın içine eğitim girmelidir. Eğitimin içinde olduğu torbada bile YÖK’ü, ortaöğretimi, ilköğretimi, yurtları, hepsini bir yere koyarsak oradan da iyi bir şey çıkmaz. Eğer biz gerçekten YÖK adına iyi şeyler yapmak istiyorsak, amacımız kaliteyi oluşturmaksa, amacımız üniversite-sanayi iş

birliğini oluşturmaksa bunu daha başlarken gömleğin düğmesini doğru ilikleyerek yapmamız lazım. Şimdi, ilk düğmeyi doğru iliklemezsek... Sayın Hocam Hasan Mandal arkadaşım, bu konuda da ne kadar emek verdiğini, kaliteye yıllarını adadığını biliyorum. Ama buradan iyi bir şey çıkmasını istiyorsak bu, Millî Eğitim Komisyonunun ana görevi olmalıdır, bizim Komisyonumuza gelmelidir. Böyle bir tali komisyon olayı olmaz.

Bakın, öğretim üyelerinin yaşını 75'e çıkarmayı düşünüyoruz. Bu o kadar basit bir şey değil. Yani "Yaşım 67. Aa, ne güzel, 75 çıktı." Niye? Kime 75 çıkacak? Yani bunu bizim Bilim, Sanayi Komisyonunda tartışmamız doğru değil, biz bunu Millî Eğitim Bakanımızla birlikte Millî Eğitim Komisyonunda tartışmalıyız. Öğretim üyeleri eğer 75 yaşına kadar akliselim ders verebilecek, araştırma yapabilecek güçtelerse kamudaki diğer görevlilerin ne suçu var? Niye onlar 65 yaşında emekli oluyorlar? Ben aynı zamanda hekimim. Hekimler belki de mesleklerini en uzun icra edebilen meslek alanlarından, onlar da çalışsınlar 75 yaşına kadar, hastanelerde de doktor ihtiyacımız var. Böyle bir mantığın doğru olmadığını düşünüyorum. Bizim amacımız genç, dinamik beyinler kazandırmaksa, bizim amacımız üniversitelerin gelişmesini sağlamaksa biz "Öğretim üyelerini 75 yaşına kadar nasıl çalıştırırız?"ın formülünü aramak yerine daha iyi, daha araştırmacı, genç nesillerin önünü nasıl açabiliriz, onların sosyal medyada değil de gerçek çalışma alanlarında yoğunlaşmalarını nasıl sağlayabiliriz, bunları düşünmeliyiz.

Bu nedenle ben özellikle bu şekle ve gidiş, yol haritasına karşı olduğumu buradan belirtmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın Balbay, siz istiyorsunuz.

Buyurun.

MUSTAFA ALİ BALBAY (İzmir) – Teşekkür ediyorum Başkan.

Gaye Hocayla birlikte biz Aladağ Komisyonu ile ilgili bir çalışmadaydık, bir açıklama yapmak durumundaydık. 30 Mayıs'ta duruşma olduğu için o yüzden geç kaldık. Özür diliyoruz.

Ben de incelediğim şekilde Gaye Hocanın söylediklerine katılıyorum. Gerçekten eğitimin burada tali görülmemesi gerekirdi. Burada en son Millî Eğitim Komisyonunda bizim yaptığımız araştırmada da şu anda 41 üniversitede 72 yaşına kadar çalışılıyor, onun dışındaki 60 üniversitede 67 yaşına kadar çalışılıyor ve şimdi bir 75 geliyor. En azından, mademki konu ele alındı, bütün üniversiteler için bunu düşünmez misiniz yani genel? Hani öğretim üyeleri için üç ayrı yaş doğmuş olacak bu durumda üniversitelerde. Şu 41 üniversitedeyse –ayrıntılına girmek istemiyorum ama- 5662 sayılı, 5765 ve 5462 sayılı Kanun'la kurulan 41 üniversitede şu anda 72 yaşına kadar çalışılıyor, kalanlarda 67 yaşına kadar çalışılıyor. Şimdi, yeni bir düzenleme getiriyorsunuz. Yani en azından öğretim üyesinin bu emeğine saygısızlık, o yılların birikimine saygısızlık. Burada bir genel, toplu bir, sağlıklı bir düzenleme yapılabilir diye önermek istiyorum Sayın Bakan.

Bir de tabii, bu zeytinliklerle ilgili, bizim de Ege olarak çok hassas olduğumuz ve en az onun kadar da kıyı doldurma... Sayın Bakan, İspanya örneğini araştırmantızı, uzman arkadaşların özellikle İspanya örneğini dikkatte tutması öneriyorum; onların kıyıları ne ölçüde heba ettiklerini, değişik nedenlerle doldurarak büyük ölçüde turizme de zarar verdiklerini. Yıllar sonra pişman olduk ama artık bu konuda, doğa konusunda pişmanlığın faydası yok. Hani, doğa için "Allah affeder ama doğa affetmez." diye de bir söz var. Yani kıyıları bu kadar kolay doldurmaya birazcık en azından gözden geçirmenizi diliyoruz. Ana komisyonda belki bizler de yine Ege, İzmir milletvekili olarak bu konuda arkadaşlarla birlikte bir çalışma yapmaktayız.

Bu zeytinlikler öteden beri, ben yanlış saymadıysam Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarında altı kez gündeme geldi, sonra geri adım atıldı. Demek ki bir inat var bu konuda. Zeytin bizim en büyük zenginliklerimizden biri.

Ben çok uzatmayacağım. Güzel bir mitolojik söylemdir; bir dönem devleti yöneten kişi her şeye muktedirmiş, daha çok şey elde etmek istiyormuş, bir bilen aracılığıyla da öyle bir güç edinmiş ki tuttuğu altın olmuş. Çok sevinmiş, tuttuğu her şey, taşı tutuyor, altın; mikrofonu tutuyor, altın; çok mutlu olmuş. Akşam olmuş, acıkmış, tuttuğu her şey altın olunca pişman olmuş. Onun için, “Tuttuğun her şey altın olsun.” denildiğinde biraz da öyle bakmamak gerekir. Ben bu zeytinliklere kıyanların tuttuğu altın olsun diyorum. Bu anlatımın devamı şeydir, ömrünüz zeytin tanesi kadar bereketli, zeytin ağacı kadar uzun, zeytinyağı kadar sağlıklı olsun diyorum. Bunlara kıymayın diyorum Sayın Bakan.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Balbay.

Sizin o duanızı “Âmin.” deriz, zeytinle ilgili, zeytin ağacıyla ilgili ne güzel bir dua.

MUSTAFA ALİ BALBAY (İzmir) – Ben de herkese diliyorum efendim bu dileği.

BAŞKAN – En uzun yaşayan ağaçlardan birisi.

MUSTAFA ALİ BALBAY (İzmir) – Evet, bin yıl kadar yaşıyor.

BAŞKAN – Sağlık açısından da öyle.

MUSTAFA ALİ BALBAY (İzmir) – Kendi gövdesinden fidan üretebiliyor, kendi kökünden fidan üretebiliyor.

BAŞKAN – Bir de Yunan mitolojisinde, Grek mitolojisinde barış sembolü falan da kabul ediliyor, yani bir sürü şeyi var zeytinin.

MUSTAFA ALİ BALBAY (İzmir) – O yüzden, altı kez denendi Sayın Bakan, kıymayın, yapmayın artık bunu.

BAŞKAN – Hacı Ahmet Bey, buyurun.

HACI AHMET ÖZDEMİR (Konya) – Çok Değerli Başkanım, Değerli Bakanım, kıymetli arkadaşlarım; çok kıskırttınız beni, ben de Konya üzerine konuşacağım.

MUSTAFA AKAYDIN (Antalya) – Konya’da zeytin yetişmez yalnız Ahmet Bey.

HACI AHMET ÖZDEMİR (Konya) – Yok, ben Konya üzerine konuşmayacağım.

Şöyle: Burada benim gördüğüm, sosyal bilimciyim, sosyal bilimciler biraz ağırlıklı olarak konuşmayı severler ama tıpçıların filan, diğer akademisyenlerin de ben sevdiğini gördüm, hoşuma gitti. Memleket meseleleri üzerine, dünya meseleleri üzerine gayet kıymetli değerlendirmeler oldu. Burada belki ilk defa birbirimizi daha yakından tanıma, düşüncelerini okuma bakımından yararlı bir görüşme olduğu kanaatindeyim.

Herhâlde getirilen yasa tasarısı üzerinde iki konuda, bir zeytinliklerin sanayi alanına dönüştürülmesi, kıyı korumanın kaldırılması ve öğretim üyelerinin yaşının 75’e çıkarılması noktasında sıkıntılar gözüküyor ama onun dışında pek bir sıkıntı gözüküyor. Genelde muhalefet partisi milletvekillerimizin, Komisyon üyelerimizin ve dışarıdan katkıda bulunanların da maddelerle alakalı olarak tutumlarının olumlu olduğuna dair ifadeleri yer aldı. Özellikle Mustafa Akaydın Bey’in YÖK Başkanımıza atıfla “Kendisinin hatırını sayarak bu konudaki çekincelerimi biraz geri tutuyorum.” demesi de hoş bir espri oldu.

BAŞKAN – Başkan Vekilini kastetti herhâlde.

MUSTAFA AKAYDIN (Antalya) – YÖK Başkanı aradı.

BAŞKAN – Ha, onunla mı görüştünüz?

HACI AHMET ÖZDEMİR (Konya) – Evet, Başkan Bey’le görüşmüşler.

Şimdi, kanun üzerinde herhâlde ittifak var, öyle gözüküyor. Bu gerekli idi, gerekli bir düzenleme yapılıyor. Staja giden öğrencilere burs temin edilmesi, onların cebine harçlık konulması teşvik edici bir unsur olarak ön plana çıkarılmış olarak gözüküyor. İyi bir adım atılıyor.

Kanunlar, biliyorsunuz, yani burada herkes bu konuları bildiği için üzerinde durmak istemiyorum, Anayasa, kanunlar filan... Yönetmeliklere iş biraz kalıyor, bir güvensizlik ortamı da seziliyor. Yani “Aşağıda biz bu kanunu çıkarıyoruz ama uygulayıcılar acaba kaç yapayım derken göz mü çıkarırlar?” şeklinde bir endişe, genelde teamül bu olduğu için, karşılaştığımız sorun bu olduğu için içten içe, dip dalgası olarak kendisini gösteriyor. Yönetmeliklerin biraz daha nitelikli düzenlenmesiyle kanundan amaçlanan hedefi sağlayabileceğimiz gözüküyor. Uygulamacıları da denetlemeyi sıklaştırırsak bu kanun elde edilecek verim açısından en üst düzeyde verim alınabilecek bir kanun olarak gözüküyor.

Ben kanunu hazırlayan yetkililerimize, Bakanımıza ve Komisyon üyelerimize, katkıda bulunan herkese teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

Hoşça kalın.

BAŞKAN – Peki, değerli arkadaşlar, şu anda söz isteyen yok.

Ben, kendim Komisyon Başkanı değil de üyesi olarak bazı şeylere işaret etmek istiyorum, ondan sonra da Sayın Bakanımıza ve Sayın YÖK Başkan Vekiline söz vereceğim veya açıklama yapabilirler.

Şimdi, tabii, aslında Sayın Bakanımıza teşekkür ederiz, Komisyonumuzu bilgilendirdi. Arkadaşlarımızın işaret ettiği gibi, bu tasarı daha çok Sanayi Komisyonuyla çalışıldı, onlara brifingler sunuldu vesaire. Bizim sadece tali komisyon olarak Komisyonumuza intikal ettikten sonra bilgimiz oldu ve tali komisyonlar genelde bir yazıyla görüşmeyebilir ama içeriğe baktığımızda eğitimle ilgili çok önemli hususlar olduğu için ben Eğitim Komisyonu Başkanı olarak bunun kendi Komisyonumuzda mutlaka görüşülmesi gerektiğine karar verdim ve sağ olsun, hem Bakanımız brifing verdi hem de bugün Komisyonumuzda görüşmüş oluyoruz.

Burada, tabii, farklı şeyler söylenebilir ama arkadaşlarımız dile getirdiler; bu, sanayi, üretimle ilgili önemli bir reform paketi, yani onu değerli görüyoruz, Hükümetimizin bir tasarısı ama eğitimle ilgili olan birkaç husus onun içinde olabilirdi, meslek eğitimiyle ilgili. Ama yıllardır beklenen, özellikle üniversitelerde büyük reform hamlesine ihtiyaç duyulan, işte, kaliteyle ilgili konuların falan hazırlık safhasından itibaren ve ayrı bir tasarı olarak Komisyonumuza gelmesi daha uygun olurdu. Bunları niye söylüyorum? Şu anda tasarı gelmiş, görüşüyoruz ama notlarımızda olsun, kayıtlara geçsin ve ilgili kurumlar da bunlardan derslerini alsın diye söylemiş oluyorum.

YÖK’le ilgili de söyleyeceğim şunlardır: Yani bir eski rektör de olarak, bir akademisyen olarak ve bir de uzun süre eğitim planlamasından da sorumlu oldum, Özal dönemi Devlet Planlama Teşkilatında Sosyal Planlamada yöneticilik yaptım, sosyal sektörler bana bağlıydı, doğrusu uzun süre... O zaman, tabii, YÖK’ün de bir anlamda kurulduğu yıllardı, Sayın Doğramacı’yla falan da yakın çalıştık. Yani üniversite planlamasıyla ilgili de epey bir birikimim var. Kendim bu çerçevede şunları söylemek istiyorum: Bizim şu anda ciddi bir YÖK reformuna ihtiyacımız var arkadaşlar. Burada, tabii, eski rektörlerimiz var, akademisyenler var, eğitimciler var. Yani parça parça pek çok şeyde “Şu ihtiyaç var.” diye düzenlemeler, kimi kanun hükmünde kararnamelerle kimi buraya gelen değişik bakanlıkların tasarıları içinde kimi torbalar içinde maddelerle YÖK’ün yürütülmesi kolay değil, yani bütünlük içinde bir YÖK reformuna ihtiyacımız var. Yani bunu ülkemiz adına söylüyoruz, bir eleştiri olarak değil. Ama 2547 sayılı Kanun, -biliyorsunuz, hep 1982 Anayasası üzerinde konuşuluyor- aslında o dönemin, 12

Eylül döneminin üniversiteleri zapturapt altına almak için çıkardığı bir yasadır, dolayısıyla o hâlen yürürlükte. O gün 23 veya 25 üniversitemiz vardı, şimdi 200'lere çıktı, bir kısmı kapatıldı şu ortamda, şu şeyden dolayı kapatıldı bir kısım vakıf üniversiteleri, şu anda, zannediyorum, 184-185 falan. Dolayısıyla aynı yapıyla, aynı yasayla, aynı süreçlerle ve hızlı değişen bilim ve üniversite ortamının bu kadar geride kalmış bir yasa anlayışıyla, merkezî yapıyla verimli yürütülmesi tabii mümkün değil. Bunları doğru yerine koymamız lazım. Bunun için de biz AK PARTİ olarak kuruluş programımızda, bütün Hükümet programlarında, bütün seçim beyannamelerimizde bu taahhütte bulunduk ama bu gerçekleşemedi. Ben kendim hem AK PARTİ'nin programını yazan dar ekip içindeyim hem de doğrusu ilk 6 Hükümetin programının yazılmasını koordine eden kişim. Yani bütün seçim beyannameleri ve bütün Hükümet programlarının yazılmasında koordinasyonu yürüten kişi oldum. Biliyorum orada, bu YÖK'ü de çok bilinçli olarak yazdım. Şu andaki son Hükümet Programı'nda da bu var, YÖK reformu. Hatta bir ara -Komisyonumuzu ve YÖK'ü bilgilendireyim diye, bilmeyebilir Hasan Beyler- şöyle bir çalışma da oldu. Ömer Dinçer Millî Eğitim Bakanıydı, Nabi Avcı Eğitim Komisyonu Başkanıydı, Gökhan Bey YÖK Başkanıydı.

MUSTAFA İSEN (Sakarya) – Ben de buradaydım.

BAŞKAN – Sen de oradaydın.

Bir tasarı çalışıldı üniversite bünyesinde, Hükûmete geldi. O zamanki Başbakanımız Tayyip Bey -ben de Başbakan Yardımcısıydım- bana “Hocam, sen bunu koordine et.” dedi benim müktesebimi de bilerek. Ben, doğrusu, Millî Eğitim Bakanı, Meclisteki Komisyon Başkanı, YÖK Başkanı ve onların çalışma arkadaşlarından bir heyet oluşturdum ve biz o tasarıyı epeyce çalıştık. Yani YÖK'ün Hükûmete gönderdiği taslağı epey çalıştık, olgunlaştı, şu anda raflarda duruyor. Yani o bir YÖK reform tasarısı olacaktı ama ondan sonra seçimler vesaire olmadı. Böyle hazır çalışmalar da var. Hem Hükümet temsilcimiz, Bakanımız var burada. Artık sadece Sanayi Bakanı değil, bilimden sorumlu Bakan. Hem YÖK var burada hem Millî Eğitim var. Yani YÖK'le ilgili bütün boyutları kuşatan iyi bir reforma paketine ihtiyaç var. Bunun yapılması lazım. Bu çağda bu olmazsa olmaz.

Yine, böyle merkezî bir şeyle, işte otorite olarak, her şeye müdahil falan, böyle bir şeyle, üniversite, çağımızda yürümez. Bunu arkadaşlarımız, akademisyenler bilir. Tabii, işte önümüze gelen kalite sorunu oradan kaynaklanıyor. Şimdi, doğrusu, tamam, bir Kalite Kurulu oluşturuluyor; bu iyi, bu en önemli hususlardan biri. Şu anda doğrusu üniversitelerimizi iyi konuşmak durumundayız. Bakın, bu, iktidar-muhalefet meselesi falan değil; bu bir ülke meselesi. Yani günümüz artık “hardware” değil “software” rekabetidir. Beyin, beyin... Beyin gücü nerede varsa rekabeti o kazanıyor. Dolayısıyla bu beyinleri yetiştirecek özgür, özgün ortamlar, üniversiteler... Dolayısıyla kalite çok önemli ama kalite bir ülke içi mesele değildir arkadaşlar; kalite “üniversite” isminde de olduğu gibi “universal” bir meseledir, evrensel bir meseledir, evrenselin içinde kalite arayışı. Üniversitenin kalitesi, yurt içinde belli oranda, öğrencilerin tercihi falan açısından faydası olabilir ama uluslararası akreditasyondaki yeriniz önemlidir ve sizin insan yetiştirmeniz o zaman çok daha ön plana çıkıyor.

Şimdi, bakıyoruz, bizim ilk 300 üniversite, bugün... İşte “Higher Education Magazin” var. Her yıl yapar, değişik şeyler yapıyorlar; ilk 500, ilk 1.000. Komisyonumuzu da bilgilendireyim, ülkemizin gerçekleri bunlar. Şu anda ilk 300 içinde tek üniversitemiz var, dünyadaki ilk 300 üniversite içinde; Koç Üniversitesi. O da küçük, butik bir üniversite, çok özel şeylerle... Ondan sonra, Sabancı ve Bilkent gelir; onlar da ilk 400-500 içindedir. YÖK Başkan Vekili de Sabancı Üniversitesinden, Hasan Bey, zannediyorum, onlara yine teşekkür ediyoruz. O büyük, ekonomik kuruluşlar iyi üniversiteler kuruyor ve uluslararası alanda da bizi rekabet ettiriyorlar, buraya finansman ayırıyorlar, iyi değerlendirmeler yapıyorlar. Ondan sonra ancak Boğaziçi Üniversitesi geliyor, Boğaziçi Üniversitesi ancak ilk 500'ün

içinde. Bakın, devlet üniversitesi olarak özellikle Boğaziçi daha ilerlerdeydi, şimdi Boğaziçi ve ODTÜ de geriledi. Yani biz dünya sıralamasında eğer rekabet diyorsak bunun için de rekabet edeceğiz, kalite kontrolümüz bunun için de olacak. Dolayısıyla bu rekabet kurumunu ben önemli görüyorum arkadaşlar, keşke çok daha tartışılırdı ama biz her şeyi kendimize benzetiriz. Bakın, rekabete, kaliteye çok inanmak gerekiyor, çok. Kaliteye, üniversitedeki kaliteye çok inanmak gerekiyor. İşin özü, mihenk taşı... Bunun acısını çekmiyorsan, buna inanmıyorsan... Sözde kuruluşlarla olmaz. Bu bir ülkenin en önemli meselesidir bugün, her ülkenin. Bunun için burada getirilen şey, tamam, bir yapılanma getiriliyor ama ben doğrusu şunu kesinlikle açık yüreklilikle söylüyorum: Birilerini eleştirme, şu bu anlamında, birileri katiyen alınmasın. Ben öyle konuşmaları sevmem, ben düşünceleri konuşurum. İnsanları konuşmak değil; insanlar ve olaylardan ziyade, esas düşünceler önemlidir. Bizim çok dürüstçe, çok inanarak üniversitelerimizde bu kalite konusunu ele almamız gerekiyor.

Şimdi, benim gördüğüm bu yapıda, tamam, “mali, idari özerklik” deniliyor ama YÖK’ün şemsiyesiyle kuşatılmış gibi görüyorum ben, üyelerin çoğunu YÖK seçiyor, Üniversitelerarası Kurul seçiyor. İşte, Başkanı buralardan biri olacak. Yani, YÖK’ün şemsiyesi altında, YÖK’ün sözünün geçtiği falan şekilde hiçbir kalite kontrol veya denetleme kurumu o geniş şemsiye altında yürümez. Yani o bağımsızlığına bize garanti edin, özerkliğini garanti edin ve rahat çalışsın. Bugünkü YÖK denetimiyle falan ilgilenmiyorum, YÖK’ün kendisiyle ilgiliyim. YÖK, mevcut yapısıyla, şartlarıyla hiçbir kalite sağlayamaz. Bakın, burada bile “teknoloji merkezleri” falan deniliyor, hepsinde “YÖK’ün izni”, “YÖK’ün onayı”, her cümlede bir “YÖK’ün onayı...” Böyle bir şey olamaz, böyle bir üniversite geliemez arkadaşlar, gerçekçi olalım. Ülkemiz adına bunları söylüyorum ben. Dolayısıyla benim bu kalite şeyinde, buradaki oluşumuna... YÖK burada, Bakanımız, YÖK, tamam; Bakanımızın bir paketi var, onun içine de YÖK bunu koymuş, kestirmeden geçsin diye koymuş, anlıyorum ama bize burada söz versinler hem Bakanlık hem YÖK. Bak, bizim Eğitim Komisyonu olarak bütün arkadaşlarımız burada, hepimiz bunu çok önemsiyoruz. Hiçbir arkadaşımız burada engelleyici bir tutum içinde değil ama iyi bir şey olsun diye arkadaşların hepsi, iktidarıyla, muhalefetiyle destek veriyor. Ben de Komisyon Başkanı olarak bunu sizlere söylüyorum. Yani burada o bağımsızlık konusu çok önemli. YÖK’ün elinin değmesiyle kalite kontrolü olmaz, bunda gerçekçi olun. Bizim tabii her alanda katkımız olsun istiyoruz, bunları onun için söylüyorum. İnşallah, hayırlı olsun.

Sayın Bakanım, Değerli Bakanım, emeğiniz için teşekkür ediyorum. Bakanlık bu reform paketine çok emek verdi. YÖK’e de teşekkür ediyoruz yani destekleyici... Yaklaşık bir yıldan beri bizim Komisyonumuza tasarı gelmedi. Bir yıl önce bir kanun çıkarmıştık, çıraklık eğitimi. Geçen gün Genel Müdürümüz de ifade etti. Onun için de hatırlarsanız, hepimiz ittifakla en önemli dedik ve bugün onun çok büyük verimi alınıyor. Biz burada yine katkı vermek isteriz yani bu verimlere katkı vermek isteriz. Onun için hem size hem YÖK’e hem Millî Eğitime teşekkür ediyoruz, Allah kolaylık versin.

Bundan sonraki kısmında eğer maddelerle ilgili konuşmalar çerçevesinde arkadaşlarımızın somut önergeleri varsa sadece onları görüşeceğiz, oylayacağız ve komisyon çalışmamızı bitireceğiz

Siz tekrar söz mü istiyorsunuz, önerge olarak mı?

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Hayır, sizin konuşmanızla ilgili bir ekleme yapmak istiyorum.

BAŞKAN – Ben konuşmamı yaptım, siz kendi düşüncenizi söyleyin.

Peki, buyurun.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Özur dileyerek teşekkür ediyorum Sayın Başkan çünkü Komisyon üyesi olmayarak belki arada söz aldım.

BAŞKAN – Estağfurullah, buyurun.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Siz YÖK’ün tamamıyla bu kurulların belirlenmesinde etkili olacağını söylemişsiniz ama ben YÖK Başkanının geçen hafta yapmış olduğu bu sunuşa katıldığım zaman, burada aksine YÖK’ün bu kurulları oluşturarak birçok yetkisini bu kurullara devredeceğini, Sayın YÖK Başkanının özellikle bu konuda çok hassas olduğunu ve burada performans ve rekabeti ön plana çıkartacaklarını... İşte, burada kurulların oluşturulmasına bakarken kalite kurumu içerisindeki üyeler ek madde 35’te sıralanmış. Şimdi, bizim burada kaygımız, YÖK’ün evet bu kurulları oluşturup bağımsız şekilde... Evet, bunları kim atayacak? YÖK zaten yetkilerini burada devrediyor, benim orada dinlemiş olduğum sunumda ve YÖK Başkanının da, bu maddeleri hazırlayan kurulun da en hassas oldukları nokta bu, yetkilerinin bağımsız kurullar... İşte, meslek yüksekokulu koordinasyon kurulu oluşsun, müdürlerden oluşacak, belli Millî Eğitim Bakanlığında temsilciler olacak ve onlar bağımsız şekilde meslek yüksek okullarının işte kalitesi, niteliği, kontenjanlarıyla ilgili önerilerde bulunacaklar. İşte kalite kurulu da keza aynı şekilde benim dinlediğim sunuş ve YÖK Başkanıyla yapmış olduğum görüşme sonrasında... Ama siz ise farklı bir konuyu söylediniz. Bizim de çekincemiz bu kurullar. İşte, ben en azından milletvekili seçildiğimden itibaren oluşturulan İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu oldu, geçen gün HSYK’nın yapısı. Bütün kurumlar bir siyasi erkin etkisiyle oluşturuluyor. Şimdi, burada da YÖK’ün üzerine bir baskı oluşturulup bu kurumların bağımsız çalışması engellenecek mi? O performans ve rekabet koşulları üniversitelerde sağlanacak mı? Yani YÖK zaten bunları oluşturmuş ve gerçekten dünyanın birçok sanayileşmiş ülkesinin çok evvelden yapmış olduğu araştırma görevlileri, burslar, bilimsel araştırmalar, araştırma izni, zaten biz çok geç kaldık bunları düzenlemekte. Burada var ama burada yukarıdan siyasal baskının olup olmayacağı... Benim kendi adıma burada çekincelerim var.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

İSMET UÇMA (İstanbul) - Hocam, ben de bir ilavede bulunabilir miyim?

BAŞKAN – İsmet Bey buyurun, ondan sonra Sayın Bakanımıza söz vereceğim.

İSMET UÇMA (İstanbul) – Sayın Bakanım, sevgili bürokratlarımız, çok değerli Komisyon üyelerimiz ve arkadaşlarımız; zaten bu Millî Eğitim Komisyonunun farkı da burada. Çok düzeyli, çok seviyeli katkılar oldu, gerçekten çok yararlandım ben de. Ama bu düzenlemeyi yapan sevgili kurumlarımızı da çok tebrik ediyorum. Zira, şunu biliyoruz: Kalkınma tek taraflı olmaz. Sermaye kadar ekonomik kalkınmada bilim çok daha önemli olmalı ve öncelenmeli. Sevindirici husus şudur: Uzun yıllar ülkemizde ihmal edilmiş bir konu aksaklıklarıyla birlikte ilk defa bilimi kalkınmaya katan bir sürece girmiş olmaktadır ki bu hakikaten en başta çok takdir edilmesi gereken bir şeydir. Efendim, üstadın söylediği bu zeytin, incir kutsal şeylerdir, ben girmeyeceğim onlara. Onları, kutsalları korumak lazım, onda hiç kuşku yok. Dolayısıyla, bilim alanında Sevgili Komisyon Başkanı Sayın Hocam, hepimize her zaman rehberlik eden Değerli Komisyon Başkanımız dünya sıralamasında ilk 300’de olan üniversiteleri ifade buyurduğunda o üniversitelerimizin işlerine baktığı görülüyor yani başka ideolojik ve benzeri... Bunu herkes için söylüyorum ama istisnasız. Şimdi, bu anılan üniversitelerde ben alışık olduğumuz kimi olay ve olguların hiç vuku bulmadığını biliyorum ve şahitlik ediyorum ona da gerçekten. Demek ki bilim üretmenin, bilimsel kalabilmenin, objektif kalabilmenin bir başka yönü de örnek almamız gereken bu üniversitelerdeki tutum ve davranıştır, bunu da göz ardı etmemek lazım. Bunların da gururla, onurla hem dünyaya hem de ülkemiz içindeki diğer üniversitelere emsal teşkil edeceğini ifade etmek istiyorum. Çok yararlı bir komisyon toplantısı oldu.

Sevgili hocama bir espri yapayım, siz torbaya razı olun, harar çuvallarıyla geliriz yoksa.

Efendim, çok teşekkür ediyorum, herkese çok üstün başarılar diliyorum, sağ olun.

BAŞKAN – İsmet Bey’e teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, buyurun.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FARUK ÖZLÜ (Düzce) – Sayın Başkanım, çok değerli milletvekilleri; ben çok çok teşekkür ediyorum katkılarınız için. Gerçekten istifade ettiğimi ifade edeyim.

Şimdi, aslında tartışmanın bir noktası için Millî Eğitim Komisyonu da, niçin Sanayi Komisyonu tartışması var. Ben şöyle arz edeyim: Ben Bakan olduktan sonra bilim, teknoloji ve sanayi arasında kuvvetli bir bağ olması gerektiğine inandığım için ilk yaptığım işlerden birisi YÖK Başkanımızı aramak oldu. YÖK Başkanımızı aradım, kendisini ziyaret ettim, dedim ki: Bizim Bakanlığımız Bilim, Teknoloji ve Sanayi Bakanlığı, bizim üniversitelerimizle yakın çalışmamız gerekir çünkü teknolojinin tabanı bilimdir ve teknoloji bilimden beslenmelidir. Akabinde, YÖK Başkanımızı Bakanlığımıza davet ettim, kendisine brifing verdik, anlattık, biz ne yapmak istiyoruz.

Şimdi, bilim, teknoloji ve sanayi arasındaki bağı, zaman zaman söylüyorum, aslında bir ağaç gibi düşünüyoruz. Şimdi, bir meyve ağacı düşünün, ağacın kökü toprakta, bunu bilim olarak düşünürsek, ağacın kendisi teknoloji, ağacın meyvesini de sanayi gibi kurgulamamız gerekiyor. Şimdi, kökü toprakta, bilim, Türkiye’de üniversiteler, temelde üniversiteler diye düşünüyoruz, kabul ediyoruz, farz ediyoruz. Ağacın kendisini teknoloji olarak düşünüyoruz ki ağaç var 5 kilogram meyve verir, ağaç var 50 kilogram meyve verir, cinsine bağlı, teknolojisine bağlı. Yine meyveyi de sanayi olarak düşünüyoruz ki ağacın meyvesi ekonomik fayda sağlayan, toplayandan satana kadar fayda sağlayan kısmı. Şimdi, Bakanlığımızda biz bu bağı kurmak istiyoruz ve bütün politikamız da bilim, teknoloji ve sanayi arasındaki bağı kurmak. Şimdi, teknoloji ve sanayimize teknoloji enjekte etmek. Bakın, her toplantıda her bakanımız her konuşmacı her siyasetçi “Yüksek katma değerli ürünler üretmemiz gerekir.” diye söze başlıyor. Yüksek katma değerli ürünler nasıl olacak? Yüksek katma değerli ürünler yüksek teknolojili ürünlerdir, dolayısıyla biz teknoloji üretmek zorundayız. Efendim, teknolojiye sahip olmanın aslında 2 yolu var, birisi transfer edersiniz, öbürü üretirsiniz. Fakat teknoloji transferi bir noktaya kadar mümkün ve teknoloji transfer eden ülkeler daima takip eden ülkelerdir, birisi üretir, o transfer eder, takip eder. Dolayısıyla biz teknoloji üreten bir Türkiye istiyoruz, hayal ediyoruz. O bakımdan, Bakanlık olarak Bakanlığımızın başında bir “bilim” ifadesi var aslında eski Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Bakanlığın geçmişine baktığımızda ama sadece TÜBİTAK’la sınırlı bir bilim faaliyeti değil, üniversitelerimizden beslenen bir faaliyet arzu ediyoruz. Dolayısıyla bugün burada olmamızın sebebi YÖK’ten değil aslında bizden kaynaklanıyor, Bakanlık olarak biz talep ettik, biz istedik ve böyle bir temas başladı.

Şimdi, ikinci konu, bu tasarımı hazırlarken sanayicilerimizle görüştük, onların sorunlarını aldık, topladık, onların taleplerini aldık. Yani bu tasarımı biz hani “Biz bu şekilde hayal ediyoruz.”dan öte sanayicilerimizden gelen taleplerden oluşturmaya çalıştık. Onları masaya yatırdık, konsolide ettik ve ilgili bakanlıklarımızla koordine ettik. Çünkü, gelen taleplerin bir kısmı vergisel düzenlemelerdi, bir kısmı ihracatla ilgiliydi. Bunları topladık, ilgili bakanlıklarımızla koordine ettik, onların görüşlerini aldık, taslak ortaya çıktı. Ortaya çıkan taslağı 736 STK, sanayi odası, OSB, TÜSİAD, MÜSİAD, TOBB, hepsine gönderdik; tabii, YÖK de dâhil. Oradan gelen görüşler çerçevesinde taslağı revize ettik, son hâlini verdik ve Ekonomi Koordinasyon Kurulu, Bakanlar Kurulundan sonra bu noktaya geldik.

Şimdi, şu anlaşılmasın, hani YÖK birtakım maddeleri Millî Eğitim Komisyonundan kaçırıp bizim paketin içerisine katıyor ve bu şekilde kaçak maddeler var diye anlaşılmasın. Talep bizden gelmiştir, hem Millî Eğitim Bakanlığımızla hem Yükseköğretim Kuruluyla bunları koordine ettik. Aslında yazdığımız

maddeler de bu kurumlardan gelen maddeler, bunların konsolide edilmiş hâli. Bu bakımdan, burada bir yanlışlık ya da burada bir eleştiri varsa bu Bakanlığımıza aittir, YÖK ve Millî Eğitim Bakanlığına değil Bakanlığımıza aittir.

Şimdi, ben birkaç noktayı da burada anlatmak istiyorum, tek tek sorulardan. Sayın Mustafa İsen Hocamızın konuşmasında aldığım notlar var. Tabii, topluca bir YÖK reformu yapmak önemli ama tabii, bu bizim Bakanlığımızın ana konusu değil, bu, Millî Eğitim Bakanlığımızın yapacağı bir konu. Zaten bununla ilgili bilgiler de verildi. Mustafa İsen Hocamızın “TÜBİTAK’ın verdiği desteklerle ilgili etki analizi yapılıyor mu?” sorusu vardı. Sayın Hocam, evet, yapılıyor, raporları getirttim, birazdan size arz edeceğim, etki analiz raporları var.

Yine, “Neden hep fen bilimleri anlaşılıyor, sosyal bilimler yok mu?” dendi. Sayın Hocam, temel bilimlere sosyal bilimler de dâhil. Biz TÜBİTAK olarak sosyal bilimlere de destek veriyoruz, bunun rakamlarını da ben size arz edeyim ama bunu artırabiliriz. Tabii ki temel bilimler sadece matematik, fizik, kimya değil. Bu destekleri...

MUSTAFA İSEN (Sakarya) – Sayın Bakanım, üniversite öğrencilerine burs verilmiyor sosyal bilimlerde yani ben onu kastettim, fen bilimlerine veriliyor sadece.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FARUK ÖZLÜ (Düzce) – Hocam bunu düzelteceğim.

Onun dışında, yine, Kalite Kurulu epey tartışıldı. Burada, YÖK’ün ve Üniversitelerarası Kurul tarafından seçilen üyelerin sosyal bilimlerden de olması mümkün, bir engel yok. Keza, Millî Eğitim Bakanlığından ve diğer kurumlardan gelecek olan üyelerin yetkinlik esaslı olması arzu ediliyor ve burada doğrudan fen bilimlerine bir atf yok.

Dünyaya baktığımızda, yükseköğretim sistemlerinde, çıktı süreci bağımsız yapılar tarafından yapılıyor. Hâlen, YÖK’teki kurul, mevcut kurul YÖK’e bağlı. Şu anda Mehmet Akif Bey’in eleştirisi vardı YÖK’e bağlı. Kadro ve bütçesi YÖK’ten geliyor mevcut yapının. Bu tür bir yapı idari ve mali özerkliğe sahip değil. Bu yasayla, idari ve mali özerkliğe sahip, YÖK’ten bağımsız bir kalite kurulu oluşturulması öngörülmüyor.

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – Sayın Bakanım, bir şey ilave edebilir miyim? Tam da bunu sağlamak için, kanundaki bu “Başkan ve başkan yardımcıları YÖK’ün gönderdikleri arasından seçilir.” ibaresini oradan çıkarmamız gerekiyor.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FARUK ÖZLÜ (Düzce) – Efendim, açıklayacağım onu.

Bu kurulda, toplam 13 üye olacak. Başkan ve yardımcısını kurul kendisi seçecek. Yani atama değil, kurul kendisi seçecek. Bu üyeler kimlerden oluşuyor? YÖK Genel Kurulu 3 üye seçiyor, Üniversitelerarası Kurul 3 üye seçiyor, Millî Eğitim Bakanlığı 1, TÜBİTAK 1, TÜSEB 1, Mesleki Yeterlilik Kurumu 1, Türk Akreditasyon Kurumu 1, TOBB 1, bir de öğrenci temsilcisi var. YÖK, Üniversitelerarası Kurul, Millî Eğitim Bakanlığı tarafından seçilecek üyelerin kalite konusunda en az on yıl deneyimli olması öngörülmüyor. Dolayısıyla, bu, güdümlü bir kurul değil, özerk bir kurul, bağımsız bir kurul.

LEZGİN BOTAN (Van) – Sayın Bakanım, bunların arasına sendikaları da katsak.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FARUK ÖZLÜ (Düzce) – Öğrenci temsilcisi var.

LEZGİN BOTAN (Van) – Öğrenci var, bir de sendikalar var, ilgili sendikalardan da katsak isabetli olur.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FARUK ÖZLÜ (Düzce) – Hangi sendikayı katacağız? Çok sayıda sendika var.

LEZGİN BOTAN (Van) – İlgili iş kolundaki sendika olur... Mesela, öğretmenler sendikası var, işte eğitim sendikaları var.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FARUK ÖZLÜ (Düzce) – Evet.

Şimdi, onun dışında, Kalite Kuruluyla ilgili bunları ifade ettikten sonra, Zühal Hanım'ın yorumlar oldu. Tabii, ben az önce nasıl oluştuğunu arz ettim. Hani, yasanın oluşması bu şekilde. Bizim amacımız bir YÖK kanunu yapmak değil. Biz, sanayi tarafı olarak teknoloji üretmek istiyoruz ve teknoloji üretiminde eğitimin çok önemli olduğunu düşünüyoruz. Bakın, bugün imalat sanayimizde çalışanların yüzde 67'si lise altı eğitime sahip yani ciddi bir şeyle karşı karşıyayız.

ZÜHAL TOPCU (Ankara) – Sayın Bakanım, benim eleştirim bunun getirilişi, mantalitesi. Yani yoksa, bu işlerin doğru olduğunu düşünüyorum ben ama Sayın Müsteşarım 3308 sayılı Yasa gelirken ortalıklar yıkıldı, problemler çözülmüyordu, şimdi durum ortada, nasıl işlemediği ortada. Onun için diyorum yani bir performans var, bir emek var, sonuç? Hedefe kilitlensin, doğru bir şekilde gitsin.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FARUK ÖZLÜ (Düzce) – Evet, ben tabii, bu yasayı nasıl hazırladık, ondan hareketle cevaplandırayım. Bir de sizin bu, kodlamayla ilgili bir sorunuz vardı. Bu sene, ortaokul 5, 6, 7, 8'inci sınıflarda kodlama dersi konuldu. Eylülde öğrenciler okumaya başlayacaklar. Bu bilgiyi sizlerle paylaşmak istedim.

Mustafa Akaydın Bey'in sorusu oldu, 20'nci maddede “Adı geçen iş yeri eğitiminde öğrencilere verilecek ücret net değil.” dendi. Mustafa Bey, “Öğrencilere asgari ücretin yüzde 35'i ödenir.” şeyi var yani yüzde 35'ini ödeyeceğiz. Dolayısıyla, bir açıklama ihtiyacı oldu.

Yine, bizim getirmek istediğimiz sistem aslında staj değil iş yeri eğitimi yani stajın ötesinde bir şey, iş yeri eğitimi. Öğrenci, uygulamasını geliştiren, iş yerinde üretime katkı sunan, emeğinin hakkını ödemeyi hedefleyen, mezuniyet sonrası genç mezunlara iş imkânı hazırlayan bir iş yeri eğitim programıdır burada getirmek istediğimiz.

Şimdi, yine notlarımdan sizinle paylaşmak istiyorum: YÖK'ün aslında otuzun üzerinde önerisi oldu bu yasa tasarısıyla ilgili. Bunlardan sadece, üretimle ilgili olanları buraya aldık yani otuzun üzerindeki öneriden sadece, üretimle ilgili olanları aldık yani esas kaçmaması için. İnşallah diğerleri de Millî Eğitim Komisyonumuzda görüşülür.

Şimdi, öğretim üyelerinin 75 yaşa çıkması konusunda bir soru vardı. Bu, Sayın Balbay'ın sorusuydu. Şimdi, bu kanundaki madde önerimiz, sadece öncelikli alanlarda ve yıllık süre uzatmalarıyla sınırlı bir çıkartma. Yani otomatik olarak bütün üniversitelerde yaş 75 hatta belli üniversitelerde değil, belli alanlarda, ihtiyaç olan alanlarda ve yıllık uzatma şeklinde olacak, 75'e kadar olacak.

Onun dışında, bu uzatma yıllık olarak yapılacak, az önce de söyledim, otomatik uzatma değil. Keza, sayın milletvekillerimizden, konuşmaları sırasında temel bilimlerle ilgili sıkıntılar olduğu ifade edildi, fizik, kimya, biyoloji, matematik gibi dallarda öğrenci olmadığı ifade edildi. Burada birkaç rakamı sizinle paylaşalım: 2016 yılında 7.655 öğrenci var, 2017 yılında 8.657 öğrenci var. Doluluk oranları -mevcut temel bilimlerin, matematik, fizik, kimya, biyolojide- yüzde 90'ın üzerinde şu anda. Rasyonel bir planlama yapıldığı düşünülüyor. Temel bilimlerin şu anki durumu da yani doluluk oranı mühendislikten daha iyi bir konumda, dolayısıyla öğrenci sayısının planlanmış olması ve doluluk oranı bu şekilde.

Yine, sorular da vardı 50/d ve 33'üncü maddeyle ilgili. Şimdi, 33'üncü madde kapsamında 19.149, 50/d maddesi kapsamında 24.617, toplamda 43.866 araştırma görevlisi var. Sistemdeki büyük çoğunluk 50/d kapsamında, dünyadaki eğilim de 50/d kapsamına benzer şekilde. Bir de kapatılan üniversitelerin öğretim üyeleri konusunda sıkıntı olduğu, yurt dışına çıkılmadığı ifade edilmişti. Bu konuda tüm rektörlere YÖK tarafından bilgi verildi, gerekli güvenlik soruşturması yapılarak ve bu öğretim üyeleri isterlerse istihdam edilebilecekler, edilebiliyorlar.

Bu paketteki maddeler felsefe, yapı olarak YÖK'ü güçlendirmek için değil, yetkilerinin aktarılması –özellikle Kalite Kurulu konusunda- veya paylaşılmasına matuf maddeler, Eğitim Programları Planlama Danışma Kurulu gibi, Meslek Yüksek Okulları Koordinasyon Kurulu gibi. Yani YÖK'ü güçlendirmiyoruz, YÖK'ün yetkilerini paylaşıyoruz veya özerk başka kurullara devrediyoruz.

Yine, patente ilgili bir soru vardı “Üniversitelerimiz tamam da patent üretebiliyorlar mı?” diye. Şu bilgiyi sizinle paylaşayım: 2016 yılında üniversitelerden yapılan patent başvurusu sayısı –yani geçen yıl- 1.100, bu da Türkiye'deki toplam patent başvurusunun yüzde 15'ine tekabül ediyor.

Eğitimle ilgili konular bu şekildeydi.

Bir de bazı milletvekili arkadaşlarımızın soruları oldu. Sayın Ekrem Erdem Bey'in Türkçe konusundaki hassasiyetlerini hepimiz biliyoruz. Bu konuda benim de dikkat ettiğimi Ekrem Ağabey de biliyor.

Şimdi, onun dışında bu zeytincilik konusu var gündeme gelen. Şimdi, değerli arkadaşlarım, bakın, biz Tarım Bakanlığı değiliz yani benim zeytincilik sahalarıyla ilgili takdir hakkım olamaz, zaten yok, yasada da yok. Fakat bu nereden geldi? Geçmişte tartışmalar olduğunu biliyorum, kaç tartışma olduğunu da burada arkadaşlar söylediler. Şimdi, bakın, bu şöyle: Zeytincilikle ilgili bir yasa var, 1939'da çıkan bir yasa yani bakın, 1939'da çıkan bir yasa. Şimdi, takdir edersiniz ki 1939 yılındaki teknolojilerle bugünkü teknolojiler, ben sanayi için söylüyorum, aynı değil. Arıtma sistemleri var, içme suyuna yakın derecede arıtma yapabilen sistemler var. Filtre sistemleri var, emisyonlar bakımından Avrupa Birliği standartlarını zaten Çevre Bakanlığımız uyguluyor.

Şimdi, buradaki temel konu, çok üzülüyorum, hani zeytinlik sahalarını yağmalamak, talan etmek gibi bir şey söyledi arkadaşımız, burada yok Edirne Milletvekilimiz, böyle bir şey olamaz, böyle bir şey yani aklımızdan bile geçmez. Böyle bir şey olabilir mi? Burada günümüzün teknolojisine uygun bir yasal düzenleme yapabilmemiz için gündeme geldi. Bakın, bizim bu pakette 77 maddemiz var, sadece birisi zeytinle ilgili, toptan çıkarırız, bırakırız, çıkarırız ama bakın, Türkiye'nin büyümesi lazım, Türkiye'de üretim olması lazım. Teknolojiler değişti, yeni teknolojiler var, yurt dışına gittiğimiz zaman bakıyoruz.

Benim ilk gittiğim yurt dışı ziyaretim doktora esnasındaydı, geçen defa paylaştım, Hollanda'ya gitmiştim. Delft Üniversitesine gideceğim, havaalanında indim, üniversiteye gideceğim. Delft küçük bir şehir, iyi bir üniversite şehri. Gördüğüm ilk manzara, benim dikkatimi çeken, fabrikalar var, fabrikalar kurulmuş. Trenle gidiyoruz, fabrikanın hemen yanında yeşil otlaklar var ve alaca inekler otuluyor yani hayvanlar otuluyor. Tertemiz bir fabrika, arıtması var, filtresi var. Bakın, Hollanda'nın tarım ürünleri ihracatı Türkiye'nin toplam ihracatı kadar yani tarım ile sanayiye barıştırmamız gerekiyor. Buna lütfen zeytinlik sahaların yok edilmesi gibi bakmayalım, buna ülkenin toptan kalkınması olarak bakalım. Kesinlikle birinci sınıf tarım arazilerine, zeytinlik bahçelerine sanayi tesisi kurmaktan yana değilim, asla ve kata, önce ben karşı çıkarım. Böyle bir şey olabilir mi? Ama bakıyorsunuz, geniş bir arazi ve burada zeytin ağaçlarımız var, çok az sayıda zeytin ağacı var. Bakın, bu yasada siyasiler karar vermeyecek. Bir zeytin koruma kurulu kuruyoruz, bu kurulda Zeytincilik Araştırma Enstitüsü, o ildeki ziraat fakültesi, o ildeki ziraat odası, tarım orman bölge müdürü, neyse yani tarım il müdürlüğü

bu işin sekretaryasını yapacak. Ben çok üzülürüm yani bu yasanın zeytinlik bahçelerini yok etmek amacıyla talan için kullanıldığı söylemine çok üzülürüm. Bakın, böyle bir şey asla ve kata... Böyle bir şey olabilir mi? Böyle bir şey düşünemeyiz. Bu bakımdan, bu zeytincilikle ilgili maddeyi toptan çıkarırız, bakın, hiç şeyim yok. Bakın, toptan çıkarırız ama bu bölgeler geri kalmış. Bakın, Balıkesir'e gidiyorsunuz, Bandırma'nın ilerisine, iş arıyor, sanayi tesisi kuracağız diyorum. Burada bir optimizasyon yakalamamız lazım yani rasyonel düşünmemiz lazım, teknolojiyi dikkate almamız lazım. Bakın, hepimize her gün onlarca kişi iş için geliyor yani işsizlik konusu önemli bir konu. Üretmezsek nasıl iş, istihdam oluşturacağız? Burada bu konuya Tarım Bakanlığı karar versin. Tarım Bakanıyla dün akşam konuştum, Tarım Bakanlığıyla tekrar konuşacağız, bu zeytincilik konusundan paketin toplamı üzerinde bir spekülasyon yapılmasından yana değilim. Bakın, yurt dışına gidiyoruz, işte, Hollanda örneğinde söyledim, gerçekten yani zeytinlik sahalarını ya da tarım alanlarını yok etmeden de sanayileşmek mümkün, onları da güçlendirmek gerekiyor. Dolayısıyla, bu konuyu biz Tarım Bakanlığımızla istişare edeceğiz, ortak bir karar vereceğiz ama bu 77 maddeden bir maddedir. Ben doğrusu bunda illa böyle olsun diye ısrarcı olmayacağım çünkü spekülasyona gidiyor. Ben daha çok... Ama "Hayır." Diyen arkadaşlarımızın da biraz daha günümüz teknolojilerini, günümüzde dünyadaki çağdaş uygulamaları göz önünde bulundurmalarını rica ediyorum.

Burada sözlerimi tamamlarken...

İSMET UÇMA (İstanbul) – Sayın Bakanım, özür dilerim.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FARUK ÖZLÜ (Düzce) – Buyurun efendim.

İSMET UÇMA (İstanbul) – O tür yerler için Komisyon üyelerinden temsilciler alıp yanınıza gider ve bizzat yerinde incellerseniz, üyelerimiz de ikna olursa hiçbir üyemiz teknolojik kalkınma, sanayi ülkede olmasın istemez, bu başka bir kaygı.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FARUK ÖZLÜ (Düzce) – İsmet Ağabey, şöyle yapıyoruz: Balıkesirli arkadaşlarımla dün akşam görüştüm ben; Ali Aydınlioğlu, Sema Kırıcı ve diğer arkadaşlar var. Onlar bu hafta sonu o bölgede dolaşacaklar, hatta telefonda birkaç Zeytincilik Araştırma Enstitüsü müdürüyle görüştüm, onlar bir çalışma yapacaklar, pazartesi günü gözden geçireceğiz.

İSMET UÇMA (İstanbul) – Bütün partilerden üye olsun ama.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FARUK ÖZLÜ (Düzce) – Tamam.

Yani bir toplantı yapacağız, müşterek bir karar alacağız. Doğrusu, ben bir madde için paketin... Çok faydalı maddeler var içerisinde. Sanayi sitelerini taşıyoruz, işte, eğitimi konuştuk, bu bakımdan paketin tamamına halel gelmesini doğrusu arzu etmem yani çıkarabilirim de sorun değil.

MUSTAFA ALİ BALBAY (İzmir) – Çok sağlıklı olur, zeytinyağı bu paketin üstüne çıkacak.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FARUK ÖZLÜ (Düzce) – Ya, Mustafa Bey, böyle söylemeyin. Bakın, İzmir'de işsizlik yok mu Mustafa Bey, size gelmiyorlar mı?

MUSTAFA ALİ BALBAY (İzmir) – Felaket, gelen iki telefonda biri işsizlikle alakalı ama zeytinlikler...

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FARUK ÖZLÜ (Düzce) – Hayır, öyle anlamayın lütfen.

Yani bu üreticinin desteklenmesi, planlı sanayinin geliştirilmesine matuf bir yasa. Bakın, böyle bir şeyi yapabilir miyiz? Zeytini başta keselim... Bakın, şunu da paylaşayım: AK PARTİ döneminde, bizim iktidarımızda zeytinlik sahaları bir kat daha arttı, 90 milyon zeytin ağacı vardı, 180 milyon zeytin ağacı oldu. Yani zeytinciliği bu kadar desteklemiş bir siyasi kadronun kendi elleriyle yetiştirdiği zeytin ağaçlarını kesmesi, böyle bir şeyi, Mustafa Bey, yapamayız, yapmayız, olmaz böyle bir şey.

Şimdi, Bülent Bey'in bir sorusu vardı Giresun'la ilgili. Sayın Milletvekilim, Giresun merkezde 64 hektar büyüklüğünde 37 parseli olan bir OSB'miz var, doluluk oranı yüzde 95, yani dolu sayılır, iyi bir oran. Çünkü Türkiye ortalaması yüzde 71'dir, OSB doluluk oranı.

Yine, Bulancak ilçesinde 49 hektar, 58 parselde...

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Bunu yeni yapmışsınız.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FARUK ÖZLÜ (Düzce) – Evet.

...altyapı inşaatı devam ediyor. Altyapısı bittiğinde inşallah buraya sanayicilerimiz gelip planlı bir şekilde tesislerini kuracaklar.

Yine, OSB'lerle ilgili bir sıkıntınız varsa bana gelin, Giresun'la ilgili, elimizden gelen her şeyi yapalım.

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Dedim ya Sayın Bakanım, bu çiraklık konusunda sanayi bölgelerinin büyük bir sıkıntısı var, yani eğitilmiş çirak konusunda.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FARUK ÖZLÜ (Düzce) – Evet, evet, onu da not aldık.

Okan Bey demişti ki: “Ben zeytin talanlarını korumak için geldim.” Ama yok Okan Bey, göremedik Gaytancıoğlu'nu, demek ki vazgeçti herhâlde.

MUSTAFA ALİ BALBAY (İzmir) – Geçmedi efendim, biz hepimiz Okan Bey'iz şu anda.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FARUK ÖZLÜ (Düzce) – Yok, öyle demeyin, kendisi yok. Ama yani Okan Bey bence yanlış yere geldi, burası Millî Eğitim Komisyonu, zeytin komisyonu değil.

Şimdi, evet, dil konusunu da paylaşıyoruz. Ekrem Ağabey, biz “seyrüsefer”i kullanırız, yani teknik olarak “seyrüsefer”i kullanırız navigasyonda.

EKREM ERDEM (İstanbul) – Türk Dil Kurumuyla konuştuk da, birçok kelimedede netleşmek lazım.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FARUK ÖZLÜ (Düzce) – Efendim, “yol gösteren” yeni bir terim oluyor ama bütün teknik literatürde “seyrüsefer”i kullanırız, bunu askerî havacılıkta da kullanırız, yaygın olarak onu kullanırız.

EKREM ERDEM (İstanbul) – Ben bir örnek olsun diye söyledim.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FARUK ÖZLÜ (Düzce) – Sağ olun efendim.

İmran Bey, Maraş'ın sorunlarından bahsetti. Tabii, o baraj ne zaman kuruldu?

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – 1990.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FARUK ÖZLÜ (Düzce) – 1990'da kurulmuş. Ama İmran Bey baraja da ihtiyaç var, su olmazsa nasıl tarım yapacaksınız? Yani biraz topluca, hani, bütün resme baksak, hani sadece bir yerden bakmasak diye düşünüyorum.

İMİRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Sayın Bakanım, buna bir açıklık getirmek istiyorum: Barajın duvar yüksekliği 100 metre, dolduruluyor, yılın iki ayı üst tarafta verimli arazilerden en az 30 bin dönüm araziye basıyor, iki ay sonra çekiliyor. Vatandaş bunu kullanamıyor ve bu barajda biriktirilen suyun da yarısı kullanılmıyor, üretimde, elektrik üretiminde yarısı kullanılmıyor.

Şöyle bir teklif yapabiliriz: Duvar yüksekliği 100 metre olan barajın 80 metresi doluluk oranı olsun, 20 metresi boş bırakılsın, o zaman üstte kaybolan arazimizi tamamen kazanmış oluruz. Zaten biriktirilen suyun yarısı kullanılmıyor orada.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANİ FARUK ÖZLÜ (Düzce) – Bunu Veysel Hocamla görüşürüz Devlet Su İşlerinden sorumlu.

İMİRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – O 20 metre, 30 bin dönüm araziye yok ediyor.

BAŞKAN – Herhâlde o DSİ'nin işi, biraz onlarla görüşmek lazım.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANİ FARUK ÖZLÜ (Düzce) – Evet.

Sayın Başkanımızın değerli yorumları oldu. Efendim, çok çok teşekkür ediyorum.

Saygılarımı arz ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, biz de teşekkür ederiz.

Yani bir de Hasan Bey gerek görüyorsa ona söz verelim. Sayın Bakanımız o konulara da değindi ama gerek görüyor musunuz Hasan Bey?

YÖK BAŞKAN VEKİLİ PROF. DR. HASAN MANDAL – İsterseniz kısaca...

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANİ FARUK ÖZLÜ (Düzce) – Benim atladığım bir şey varsa...

BAŞKAN – Ben iki konuyu YÖK Başkan Vekili olarak size sormak istiyorum. Arkadaşlarımızın birkaç sorusu oldu ama benim size yönelttiğim YÖK reformuyla ilgili gündeminizde bir şey var mı?

İki, bu kalite kontrol biriminin bağımsızlığı, özerkliği konusunda düşüncelerinizi bir daha bizimle paylaşın ve siz anladığımız kadarıyla o konunun takipçisi ve ilgilisi olacaksınız YÖK yönetiminden, o konuda geleceğe dönük de bize biraz teminatlar filan verin, bir dinleyelim.

Buyurun.

YÖK BAŞKAN VEKİLİ PROF. DR. HASAN MANDAL – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, sayın Komisyon üyeleri, sayın vekillerimiz; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, burada bulunmaktan büyük bir onur duyduğumu söyleyebilirim, aynı zamanda öğretici bir yer. Çok daha farklı bir ortam bekliyordum, gerçekten bir istişare hâlinde burası, o yüzden de memnuniyetimi ifade ederek başlayayım.

BAŞKAN – Bizim Komisyon öyle, yani çok verimli çalışan bir Komisyon, hoş bir atmosferi vardır, evet.

Buyurun.

YÖK BAŞKAN VEKİLİ PROF. DR. HASAN MANDAL – Yükseköğretimde bir yirmi beş yıla yakın zamandır katkı vermeye çalışıyorum hem devlette hem vakıfta, sağ olun siz de ona atıfta bulundunuz, Sabancı Üniversitesinde Rektör Yardımcısı olarak dört yıl görev yaptım, daha sonra da YÖK'te şu an bulunuyorum.

Bunun öncelikle hazırlanma yöntemi –belki sizin sorunuza da atıfta bulunarak Sayın Başkanım ifade edeyim- esasında çok geniş bir paketti, bu Bakanlar Kurulumuza sunuldu Başkanımız tarafından ve oradan aynı esnada Üretim Reform Paketi hazırlanıyor olduğu için buradaki ilgili maddelerin, nitelikli

insan ve nitelikli bilgi üretimine yönelik olan maddelerin bu paket kapsamında değerlendirilebilmesi gündeme geldi. Yoksa, sizin dediğiniz, önceden büyük bir emekle hazırlanmış olan bu kanun tasarısının içindeki en azından 3 maddeye bakarsam, ben referanslandığımda zaman kendimce çalıştığımda, teknoloji transfer ofisi, doktora sonrası araştırmacı ve “sabbatical” önceki sizlerin hazırlanmış olduğu çalışmanın içinde de var olanlardır, yine Kalite Kurulu.

BAŞKAN – Doğru...

YÖK BAŞKAN VEKİLİ PROF. DR. HASAN MANDAL – Dolayısıyla şey yani bu böyle yeniden yaptığımız bir çalışma değil, var olan çalışmaların uygun zeminlerde tartışılarak... Ama dediğim gibi paket -Sayın Bakanımız da ifade ettiler- çok geniş bir sayıdaydı, sizin ifade edeceğimiz yükseköğretim reformu kapsamında. Ama şu an hazırlanmakta olan nitelikli insan ve nitelikli bilgi üretimine yönelik olanlara bu pakete dâhil edildi.

Yapılmaya çalışılan yetki devri, gerçekten yetki devri, yani samimi olarak konuşuyorum, bunu değişik ortamlarda ifade etmenin ötesinde eylem noktasında da yapmaya çalışıyoruz, sayın vekillerimizin bir kısmı bunu ifade ettiler, teşekkür ediyoruz.

Bundan kasıt şudur: İki tip yetki devri var: Bir, tamamen –yine atıfta bulundunuz- Kalite Kurulu. Şu an, evet, Yükseköğretim Kurulunun bünyesinde mümkün olabildiğince bağımsız ama mecburen yasa gereği şu andaki hâli bir yönetmelikle oluşturulmuş bir Kalite Kurulu var -2015 yılında- gerçekten çok verimli çalışıyor. 20 üniversitemizin dış değerlendirmesini gerçekleştirdi, bu yıl da 50 üniversitenin dış değerlendirmesini gerçekleştirecek ama dünyadaki bütün referanslandırma yöntemlerine baktığımız zaman, Avrupa’ya gittiğiniz zaman kendi idari ve mali özerkliği olmayan bir kalite kurulunun...

BAŞKAN – Olmaz.

YÖK BAŞKAN VEKİLİ PROF. DR. HASAN MANDAL – Dolayısıyla Türkiye Avrupa’da “associate” üyedir, tam üye değildir Kalite Ajansına, yükseköğretim anlamında. Onun en önemli sebebi de YÖK’ün içinde bir birimdir. Siz ne kadar buna bağımız, ilişkili ne dersiniz deyin, çünkü bütçesi ve insan kaynağı kadrosu YÖK’ten gelmektedir. YÖK’ün içinde sizin de bildiğiniz gibi üç yapı vardır Yükseköğretim Kurulu, Yükseköğretim Denetleme Kurulu ve Üniversitelerarası Kurul. Bunların tümünün bütçesi ve kadroları YÖK’ten gelmektedir, YÖK’ün bütçesinden. Ama bu yapının kendi bütçesi ve insan kaynağı kendisine ait olacaktır.

Yine, o soru soruldu, yani bu 13 tane üyeyle ilgili olarak. Burada söylenmeye çalışılan, 3 tanesi Yükseköğretim Genel Kurulu tarafından, 3’ü Üniversitelerarası Kurul tarafından. Buradaki yalnız en önemli anahtar süreç bu kişilerin farklı disiplinlerden, farklı üniversitelerden ve en az on yıllık kalite konusunda deneyimli olması isteniyor. Yani bu gelecek olan kişi her kimse, seçilecek olan kişinin farklı üniversite, farklı disiplinlerden, sosyal bilimler, temel bilimler, sağlık bilimleri olmak üzere ama en az on yıl deneyimi olması isteniyor.

Yine, Millî Eğitim Bakanlığı tarafından önerilecek olan kişinin de bu aynı mezyetlere sahip olması isteniyor. Bu soru soruldu: “Niçin yani bu üyeler arasından başkan ve yardımcı seçiliyor?” diye. Diğer temsil makamı olan kurumlardan, TÜBİTAK, TÜSEB, MYK, Türk Akreditasyon Kurumu, TOBB, bunlardan seçilecek olan üyelerden bu on yıl deneyimi yok. Ama bu kurumların da kendi yetkinlikleri var, bu alanda söz söyleme hakları var. Ama bu seçilecek olan üyelerin başkan ve yardımcıları tam zamanlı çalışacaklar, yani böyle gelip gitme şeklinde kurul üyeliği değil, tam zamanlı olarak çalışacaklar ve en az on yıl deneyim sadece bunlarda isteniyor, diğer kurum temsilcilerinde bu konudaki katkı ve yetkinliklerini paylaşmaları isteniyor. Bu doğrultuda yani gerçekten bu kurulun bugüne kadar da ilişkili dahi olsa.... Yani yükseköğretim kurumlarına sorabilirsiniz, yani YÖK’ten bağımsız, gerçekten son iki

yılda kalite odaklı veya Kalite Kurulu odaklı bir yapılanma var mı diye. Biz elimizden gelebildiğince yaptık ama hiçbir zaman kendimizi... Hem de sürdürülebilirlik anlamında çok zor. Özellikle Avrupa'ya gittiğimiz zaman "Siz hâlâ 'associate'e üyesiniz, üye olamazsınız, çünkü idari ve mali özerkliğiniz yok." denir. Dolayısıyla bu Kalite Kuruluyula ilgili söyleyebileceğim -yani her türlü detayını, ayrıntısını heyecanla paylaşmaktan onur duyarım, zevk duyarım ama- gerçekten idari ve mali açıdan bağımsız. Yani YÖK'le tek ilişkisi 3 tane üyenin YÖK Genel Kurulu tarafından seçiliyor olmasıdır.

BAŞKAN - Üniversitelerarası Kurulun seçtiği de bir anlamda YÖK'le birlikte işte o.

YÖK BAŞKAN VEKİLİ PROF. DR. HASAN MANDAL – Ama yani rektörlerin kendisini seçtiğini siz de... Yani normal Üniversitelerarası Kurul rektörlerimizden oluşuyor, kendilerinin seçeceği 3 üye. Ama her hâlükârda baktığımızda, en önemli unsur olan on yıllık kalite deneyimi Türkiye'de baktığımız zaman çok sınırlı akademisyende vardır. Yani biz onun ne kadar iyi bir bilim insanı olduğuna bakmıyoruz bu açıdan. Kalite konusunda on yıl çalışıyor olmak... Bu ne demek? Kalite kurullarında yer almış olmak demek üniversitelerin veya uluslararası kapsamda kalite kurullarında yer almış olmak demek, akreditasyon ajanslarında yer almış olmak demek. Bu meziyetleri saydığımız zaman gerçekten bunun siyasi veya belli bir dar grup içerisinde değil, belli bir şeyle ilişkili anlamında değil yani YÖK'ün istediği anlamda değil, bu vasıflara sahip olması anlamında hepimize degebilecek boyutu olduğunu düşünüyoruz, o yüzden de heyecanla bunu savunmaktan memnuniyet duyuyoruz.

Bir diğer çok tartışılan konu 75 yaş olayıydı. 75 yaş da Sayın Bakanımız çok iyi ifade ettiler, ben bir kez daha ifadeye açıklık getirmek anlamında söyleyeyim: Şu an kırk bir üniversitemizde ki bunlar gelişmekte olan bölgelerdeki üniversitelerimiz. Burada alandan bağımsız, her hangi bir alanda, hiçbir alanın önemi yok ve yıllık diye bir kavram yok, tümü 75 yaşına kadar otomatikman devam edebiliyorlar ve bu 2020 yılına kadar yasayla bağlanmış durumda. Burada getirilmeye çalışılan, bu 41 üniversite dışındaki diğer devlet üniversitelerimizde –vakıflarda bu zaten var- yani 70 devlet üniversitemizde geçerli olmak üzere ülkenin ihtiyaç duyduğu alanlar... Yani, şey değil YÖK'ün arka planında başka bir ajandası mı var? Yok, bu alanları da açıkladı ve büyük memnuniyet duyduk yine, hangi alanlar olduğu. Bunu yaparken kendisi yapmadı, tüm ilgili akademik ve iş dünyasının paydaşlarıyla bu 100 alanı belirledi. Bu alanlarda ihtiyaç duyuyorum diyor insanımız dolayısıyla bunlar da birer yıllık artırılarak, otomatikman 75 yaşına, bir anda 75 oldu değil ve bu da tamamen performans odaklı. Yani, bu mevcut yaşadığımız güçlükten dolayı akademik kadrolardaki azalmayı tamamlama yöntemiyle direkt ilişkilendirilmesi çok doğru olmaz. Gerçekten, bu ülkenin geleceği için ihtiyaç duyulan alanlarda ve çok nitelikli insanlar için bu sayıyı böyle kocaman sayılara büyötmek. Ama bu 41 üniversitede evet, dediğiniz gibi, orada nitelikten daha çok ihtiyaç esaslı, çünkü o bölgede hoca güçlüğümüz var. Bu kapsamda değerlendirilmesini önerceğim ama yine soran olursa yani tasarımında katkı verdiğim için şey değil yani ihtiyaca dayalı bir kapsamda olduğu için diye söyleyebilirim.

Bunun dışında, yine diğer konularda gerçi maddeler tartışılırken belki gelecek, bu yüzde 20 nasıl belirlendi bu 50/d maddesindeki araştırma görevlileri için ama yeri geldiğinde anlatmaktan memnuniyet duyarım yine ama özetle bu paketle sunulmaya çalışılan...

BAŞKAN – Maddeler ayrı tartışılmayacak, siz düşünceleriniz varsa söyleyin. Maddelerle ilgili sadece önerge varsa onu gündeme getireceğiz.

YÖK BAŞKAN VEKİLİ PROF. DR. HASAN MANDAL – Tamam.

Yüzde 20 noktası da bizim açımızdan net olan... Şu an akademisyenlikte, hepimiz burada akademisyen hocalarımız da var, şöyle bir süreç var: Kişiler akademiye girdikten sonra o kurumdan profesör olarak emekli olabilecek şekilde bir mekanizma bir temayüller kapsamına giriyor. Bu değişmez mi? Tabii ki değişebilir. Ama burada söylenmeye çalışılan, yine dünyada nereye bakarsanız

bu araştırma görevliliği daimî bir kadro değildir. O yüzden, bizim burada yapmaya çalıştığımız mevcut sistemdekiler için değil ama 2018 yılından itibaren sisteme yeni katılacak olan araştırma görevlilerinin 50/d kapsamında olmasıdır ve bunun içinde de bu içten türemeyi -bütün üniversitelerimizin en çok korkulan konusu hâline geldi artık- engellemeye yönelik de şu anda 100 insan kaynağımız varsa bunun en azından 80'i, en fazla da yüzde 20'si bulunduğu kurumda bitirdiği an devam edebilme potansiyeline sahip ama en az yüzde 80'i bulunduğu kurumun dışına bir çıksın, farklı bir deneyim elde etsin, yurt içinde veya yurt dışında en az bir akademik yıl, sonra tekrar tabii o kuruma gelebilir ama dünyadaki iyi uygulamaların ülkemizde de örnek verebileceğim, örneğin ODTÜ'de, Boğaziçi de tamamen 50/d'yle almaktadır.

Yine sizin ifade ettiğiniz bu sıralandırma sistemindeki Türk üniversitelerinin performansına bakıldığı zaman, örnek verdiğiniz üniversitelerden birinde de görev aldığım için şunu söyleyebilirim: Yani, burada koymaya çalıştığımız maddeler gerçekten devlet üniversitelerinin önünü açmaya matuftur Sayın Başkanım. Yani, şu an Koç da, Sabancı da, Bilkent de –isimlerini verdiğiniz için- doktora sonrası araştırmacılar çok önemlidir. Yaş konusu performansla ilişkilendirilmiştir. Yine, bilgiyi transfer etme noktasında tamamen iyi mekanizmalarını kurmuşlardır. Dolayısıyla, buraya dercedilen maddeler, konuşulan maddeler gerçekten üretim reform paketinde hem ülkemizin insan kaynağı hem de nitelikli bilgi kapsamında... Bunun bir diğer ifadesi de sıralandırma sistemlerini devlet üniversitelerimize –önümüzdeki engel deniyordu- büyük bir katkı sağlayacaktır bu paket. Kamuoyuna duyurulduğu andan itibaren gerçekten tüm devlet üniversitelerimizden büyük memnuniyetleri de Yükseköğretim Kurulumuza iletilmiştir.

Saygılar sunuyorum efendim.

ZÜHAL TOPCU (Ankara) – Ben bir soru sorabilir miyim Başkanım?

BAŞKAN – Buyurun.

ZÜHAL TOPCU (Ankara) – Bu kalite kuruluna üniversitelerden atanacak hocalarla ilgili olarak dediniz ki “On yıllık kalite deneyimi olan.” Yani bunları nasıl alacaksınız? Hani, bu kalite deneyimi nereden gelecek onu öğrenmek istiyorum.

YÖK BAŞKAN VEKİLİ PROF. DR. HASAN MANDAL – Efendim, ülkemizde 2005 yılından beri yükseköğretim kalite geliştirme kurullarımız var üniversitelerimizde. En azından bu kurulda görev almış olmak.

ZÜHAL TOPCU (Ankara) – Almamış olanlar olmayacak mı?

YÖK BAŞKAN VEKİLİ PROF. DR. HASAN MANDAL – O zaman uluslararası kurullardaki kalite kurullarında yer almış... Ama kalite konusunda hiçbir deneyimi yoksa, burası bir öğrenme yeri değil. Yurt içindeki üniversitelerin dış değerlendirme takımlarında yer alabilirler, biz istiyoruz zaten. Gerçekten büyük bir heyecanla başvuru var ama hiçbir deneyimi yok, ben deneyimimi kurul üyesi olarak yapayım diyorsa da doğru yer değil diyoruz bu öneride.

ZÜHAL TOPCU (Ankara) – Çünkü, o kurullara üye olmak, önceden, on yıllık deneyim kabul edilen şeyde yeterli mi yani yeterli tecrübeyi edinmiş oluyorlar mı?

YÖK BAŞKAN VEKİLİ PROF. DR. HASAN MANDAL – Haklısınız. Ya, bu tabii buna nicel gösterge anlamında bakarsanız, nicel gösterge bu ama bizim önümüze gelen bir aday örneğin akreditasyon ajanslarında çalışmışsa bu ondan da önemli çünkü diğeri biraz daha şeklen olmuş ama akreditasyon ajansları kesinlikle nitelik bulmadığı yerde kendilerini almazlar, yani üye olarak seçmezler.

ZÜHAL TOPCU (Ankara) – O kriterler belki şey olabilir, o anlamda yani. Beni biraz rahatsız etti de.

YÖK BAŞKAN VEKİLİ PROF. DR. HASAN MANDAL – Kesinlikle efendim. En rahat söyleyebildiğim, bakın burada 6 öğretim üyesi demiyoruz, kalite konusunda on yıl deneyimi ve farklı disiplinlerden de olmasını istiyoruz. Arkasında epey bir tasarım var. Yani bunlar tüm ülke boyutundaki herkese -nitelik boyutunda- ve aday toplama yöntemiyle seçilecekler, sonuçta “sen, sen, sen” değil. Şu anki üyelerimiz de öyle, bütün Türkiye’den aday topladık. Şu anki üyelerimize bakabilirsiniz, gerçekten alanındaki yetkin kişilerdir ki şu an yasal anlamda daha kalite kurulu sadece bir yönetmelik dâhilinde kurulmuştur.

BAŞKAN – Gaye Hanım, sizin de sorunuz mu var?

Buyurun.

GAYE USLUER (Eskişehir) – Efendim, benim sorum yok ama şimdi “tali” ne demektir? Daha az önemli. Şimdi, biz şu anda YÖK’e ilişkin 15 maddenin olduğu bir torba yasa içinde Millî Eğitim Komisyonu olarak yer alıyoruz ve tali komisyonuz yani daha az önemli.

BAŞKAN – O düşüncelerimizi biz de söyledik zaten, evet. Ben de işaret ettim ona.

GAYE USLUER (Eskişehir) – Siz de çok net bir şekilde ifade ettiniz. Bunun bu şekilde tartışılmaya devam etmesinin bile tali olduğunu düşünüyorum, taliliği de kabul etmek olduğunu düşünüyorum.

Sayın Başkanım, müsaade ederseniz tekrar bizim ısrarla bizim şunu söylememiz gerekiyor: Sayın Hasan Mandal bizi bilgilendirdi ama bu Komisyon içinde yani Bilim Sanayi Komisyonu içerisinde bu YÖK’e ilişkin 15 önemli düzenlemenin yer alması doğru değildir. Üniversite-sanayi iş birliğine burada karşı olan hiç kimse yok. Rektörlük yapmış hocalarımız var. Ben bir rektör adayı olarak çıktığımda bütün kampanyayı bu şekilde yürüttüm. Üniversite-sanayi iş birliği elbette ama burada esas komisyon Millî Eğitim Komisyonudur. Bu şekilde bu maddelerin Genel Kurula gelmesi doğru değildir. Ben bu maddelerde öncelikle yapılması gerekenin Millî Eğitim Komisyonuna ayrılması, ayrı bir formatta yeniden incelenmesi gerektiğini düşünüyorum. “Ben şimdi önerge varsa maddeleri görüşeceğiz.” dediniz. Çokça önerge verebiliriz ama bu sıkıştırılmış zamanda. Üstelik adı tali, önemsiz bir komisyon olarak vereceğimiz önergeler ana komisyonda ne işe yarayacaktır? Yani, biz kendi kendimizin önemsizleştirilmesini, tali olmasını da kabul etmiş olacağız. Bence tutanaklara geçmesi açısından bunu çok önemsiyorum. YÖK’e ilişkin yapılacak düzenlemeler, sizin dediğiniz gibi, aslında YÖK Yasası’nın tamamını içerecek, üniversitelerin tamamını içerecek bir reform şeklinde olmalıdır; böyle biraz oradan, biraz şuradan, biraz da öte taraftan yaparak ne kalite oluşur ne de YÖK’te yükselme, genişleme, etkinlikte artma oluşur. Zaten, burada yapılmak istenen böyle bir kurulun oluşmasıyla üniversitelerin önemsizleştirilmesi. Şimdi, hangi üniversiteyi tematik üniversite hâline getireceğiz? O kurum kimdir ki örneğin “Orta Doğu Teknik Üniversitesini sosyal bilimlerde daha iyidir, onun için Orta Doğu’yu bundan sonra sosyal bilimler üniversitesi yapalım.” diye tematikleştirecektir? Yani böyle bir oluşumun baştan itibaren yanlış olduğu konusunda bu Komisyonun ön kabulü olması ve bize de burada YÖK’ün içinde olduğu, eğitimin herhangi bir noktasının içinde olduğu hiçbir yerde Millî Eğitim Komisyonu tali komisyon olmamalıdır, yoksa bu bir talihsizlik olarak tarihe de geçecektir.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Onları zaten paylaştık.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FARUK ÖZLÜ (Düzce) – Bir şey söyleyeyim efendim.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, buyurun bir şey söyleyeceksiniz.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FARUK ÖZLÜ (Düzce) – Şimdi, ben Gaye Hanım'ı dinledim ama görüşlerinize katılmıyorum. Gaye Hanım, şöyle: Bizim aslında eğitime ve bilime verdiğimiz önemden bahsettim yani biz Bakanlık olarak eğitime ve bilime önem verdiğimiz için daha işin başında YÖK Başkanımıza gittiğimi anlattım, Millî Eğitim Bakanıyla beraber çalıştığımızı anlattım. Şimdi Komisyonun tali, esas olması aslında şekilsel bir durum, bakın burada her şeyi konuştuk yani esas komisyon olsa farklı mı konuşacaktık, aynı şeyi konuşacaktık. Dolayısıyla bence her bakanlığın sadece bizim Bakanlığımız değil, Tarım Bakanlığı, diğer bakanlıkların da alanlarıyla ilgili eğitime önem vermeleri, eğitimi ciddiye almaları ve eğitimle ilgili kurumlara yakın çalışmalarını öneririm, tavsiye ederim. Dolayısıyla bizim için eğitim son derece önemli. Dördüncü Sanayi Devrimini konuşuyoruz, nitelikli insan kaynağına ihtiyacımız var.

GAYE USLUER (Eskişehir) – Biz sizi içimize almak isteriz.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FARUK ÖZLÜ (Düzce) – Gaye Hanım, çok çok teşekkür ederim, sağ olun.

BAŞKAN – Akif Bey'e söz veriyorum, buyurun.

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – Şimdi, değerli YÖK temsilcimiz, hocamız açıklamalarda bulundu Kalite Kuruluyla alakalı. Tam da benim sorumu da teyit etmiş oldu esasında çünkü bizim söylediğimiz, hâlen var olan bir kurul tekrar önümüze geliyor, bunda da amaç ve gaye bu kurulun özerkliğini cümle âleme göstermek idari ve mali yapısıyla. Bizim bu konuda gördüğümüz eksikliği az önce de ifade ettim. Madem böyle bir gayemiz var bu Kalite Kurulunun uluslararası manada özerk olduğunu net olarak biz göstermek istiyoruz, doğru mu Hocam?

YÖK BAŞKAN VEKİLİ PROF. DR. HASAN MANDAL – Doğru.

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – Derdimiz bu, bunun tekrar gelmesinin sebebi bu. Bunun için de benim bütün arkadaşlardan sizlere bu noktada bu konuyu teyit etme amacıyla burada yine bizim eğer böyle bir endişemiz varsa burada Yükseköğretim Kalite Kurulu ne diyor: “Yükseköğretim Kurulu ve Üniversitelerarası Kurul tarafından seçilen üyeleri arasından salt çoğunlukla başkan ve yardımcısını seçer.” Bu tamam ama bunun devamını getirirsek yine aynı töhmet altında kurulu bırakmış olursunuz. Bunun devam ne: “Başkan ve başkan yardımcısının birisi Yükseköğretim Kurulu diğeri Üniversitelerarası Kurul tarafından seçilen üyeler arasından seçilir.” Bunu kaldıralım, benim teklifim budur, Komisyonumuza değerli bütün vekillerimize. Bunu kaldıralım, Komisyon kendi içinde zaten salt çoğunlukla seçimini yapacaktır. Bunun töhmet altında kalmasını da yani sizin amacınıza uygun bir kurul oluşturulmuş olacaktır, bu noktada teklifimiz budur yani şahsen benim.

YÖK BAŞKAN VEKİLİ PROF. DR. HASAN MANDAL – Efendim, burada biraz önce de ifade etmeye çalışmıştım. Diğer kurumlarda aradığımız özellik o kurumu temsilen gelmesi ama bu seçilecek olan 3 kişinin veya başkan veya yardımcısının en az on yıl deneyimli bu kişilerden veriyoruz. O zaman işte TOBB'dan gelecek olan kişi, TÜSEB'den gelecek kişinin de on yıl kalite deneyimini istememiz gerekiyor, gerekçemiz bu.

BAŞKAN – Peki, şimdi şöyle, ben kendi görüşümü de söylüyorum: Zaten fiilen görülen YÖK'ün seçtiği 3 kişi, Üniversitelerarası Kurul -öyle 200 kişi gelip de kendi arasından şey yapmadı, onu da YÖK koordine eder genelde rektör olarak biliyorum- o da oradan, zaten fiilen öyle olacaktır ama bu bağlantı yasada sınır getiriyor, ben de Mehmet Akif Bey'e katılıyorum, arkadaşların öyle bir önergesi var.

Önergeyi okuyalım, buyurun:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Sanayinin Geliştirilmesi ve Üretimin Desteklenmesi Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın Yükseköğretim Kalite Güvencesi Sistemi ve Yükseköğretim Kalite Kurulu Ek Madde 35'te geçen "Başkan ve Başkan Yardımcısının birisi Yükseköğretim Kurulu, diğeri ise Üniversitelerarası Kurul tarafından seçilen üyeler arasından seçilir." ifadesinin çıkarılması hususunu arz ve talep ederiz.

Mustafa İsen

Mehmet Akif Yılmaz

Sakarya

Kocaeli

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum arkadaşlar: Olumlu bulanlar... Evet, kabul edilmiştir.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Olumsuz olanları oylamadınız, kabul etmeyenleri sormadınız.

BAŞKAN – Kabul etmeyenler diyor.

Evet, kabul edilmiştir önerge.

Başka önerge var mı arkadaşlar maddeler üzerinde?

Önergemiz şu anda görünen bu ama Sayın Bakanım, biz Komisyon olarak yani Gaye Hanım da söyledi, o düşünceleri biz de söyledik ama genel olarak benim gördüğüm burada bütün partilerden arkadaşlar muhtevaya çok olumsuz bakmadılar yani şekil olarak hepimiz onu arzu ettik, Eğitim Komisyonu çok özel bir komisyondur burada, Mecliste dolayısıyla o hassasiyeti biz de ortaya koyduk. Komisyon Başkanı olarak da ben hak ve hukukumuzu daima korurum, ondan emin olun ama muhtevaya, getirilen gerek Çıranklık Kanunu'ndaki değişiklik gerek işte bir iki tane şey kuruluyor yeni, meslek yüksekokullarıyla ilgili, kaliteyle ilgili, dolayısıyla genel bir ittifak gördük biz. Dolayısıyla, ancak önerge varsa yine de değiştirilecek diye arkadaşlarımız yani oranın hepimiz çok özerk bir yer olmasını istiyoruz, onun için de orada sınırlayıcı şeyler kaldırılmalı, onlar kaldırılmış oldu.

Zeytinliklerle ilgili de Komisyon raporumuzda yazacağız biz yani Eğitim Komisyonu olarak kendi konumuz değil ama başından beri gündeme geliyor bu maddenin çıkarılması için raporumuzda yazacağız, onu da size ifade etmek isterim.

Evet, galiba burada toparlıyoruz.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Bir soru vardı ama.

BAŞKAN – Sizler bir şey mi söyleyeceksiniz...

Peki, buyurun, sorunuzu sorun.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Teşekkür ederim.

Benim Sayın Bakana ve Sayın YÖK Başkan Vekilimize bir sorum olacak.

Şimdi, Sayın Bakan, ben akademisyenlerle ilgili şunu sormuştum: Yurt dışına çıkabilecekler mi ihraç edilenler diye sormadım, zaten bu beyin göçüne çok karşıyız, üzücü. Ben vakıf üniversitelerinin aşlında suçlu olmayan ve devlet üniversitelerinden ihraç edilmiş ama itirazları olan ve belli bir suç bulunmayan ve ispatlanmamış kişilerin bu süreç içerisinde ne olacağını Sayın Başbakan tarafından da belirlenmesi, açıklanmasını bu konuda bilgi almamız gerektiğini ve bunu bütün akademik camianın da beklediğini ve bunun çok önemli bir şey olduğunu, bu nitelikli eğitim konusunda bunu ifade etmek istemiştım. Sorum, yurt dışına çıkma izinleri var mı diye değil de.

Bir taraftan da Gaye Hoca'ya da şöyle katılıyorum, bu Millî Eğitim Komisyonu ve Sayın Millî Eğitim Bakanının da olduğu ortamda olmalı çünkü sizin nitelikli üretim anlayışına hizmet edecek bir nokta daha var. Evet, meslek yüksekokullarının desteklenmesi geneline baktığımızda reform paketinin,

son derece güzel buradaki öğrenci birimi başına destek verilmesi son derece güzel bir şey ama sadece meslek yüksekokulları değil, burada meslek liselerinin de dikkate alınması gerekir. Onun için Millî Eğitimi de ilgilendiren başka bir noktası da budur yani böyle bir üretim reform paketinde özellikle bu sanayi, ticaret odalarının desteğiyle olabilir ya da yani bu sizin bütün taslağımızın içeriğinde yer alan şekilde mutlaka bu liselerin bu ortamlarda yer alması hatta bizim projemizde vardı, “yatılı meslek liseleri” diye bir kavramı da biz getirmiştik. Buralarda özellikle organize sanayi bölgeleri içerisinde, bu nedenle bunu da içeriye almak durumundasınız diye düşünüyorum.

Bir sorum da Hasan Bey’e olacak, 50/d konusunda sıkıntı şurada Sayın YÖK Başkan Vekili: Dört yıl enstitü müdürlüğü yaparken de biz bunu yaşadık yani sınırlı sayıda kadro geliyor ve atamada bir problem yaşıyorsunuz bu kadroları dağıtmada. Bu 50/d’nin o yüzde 20’si konusunda, evet, özerkliği üniversiteye bırakmak tamam ama başka konularda daha önemli bu, buradaki muammayı ortadan kaldıracak... Az önce ifade ettiğim şekilde de yani hangi enstitüye ne kadar ya da bir kriter belirleme konusunda biraz daha açık... Bunu ben birkaç enstitü müdürüyle paylaştım, bu kavramdan hiçbir şey anlamadılar. Yani o kavramı biraz daha netleştirmek lazım diye düşünüyorum. 50/d uygulanacak tabii ki ama biraz daha net olması lazım. Bir taraftan da 75 yaşa izin verirken oradan kadro boşalmayacak ki buradan yüzde 20’nin üstüne çıkamayabiliyoruz, zaten yüzde 20’nin de maksimum olduğunu biliyoruz.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim.

Sizin de sorunuz var herhâlde.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Evet, Hasan Hoca’ya.

BAŞKAN – Buyurun.

Lütfen biraz kısa tutuyoruz.

Genel Kurul açılacak, arkadaşlarımız acele ediyorlar.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Hasan Hoca’ya soru soracaktım ben de, 20’nci madde teknoloji transferleri ofisinde hocam, burada Devlet İhale Kanunu hükümleri uygulanmıyor kurulacak transfer ofisiyle ilgili şirketlerde, burada denetim yapısı nasıl olacak, bunu sormak istiyorum.

Bir de 50/d maddesiyle ilgili, madde gerçekten çok fazla ucu açık bence. Burada atama kriterlerinden 50/d’den sonra kadro alınacak, yüzde 20’si sadece alınacak yani 10 araştırmacı varsa 2’si olacak. Peki, nasıl olacak bu, buradaki performans kriterlerinin daha açık belirlenmesi gerekiyor. Yine yoksa kişisel, subjektif unsurlar mı devreye girecek? İşte, bir yıl ya yurt içi ya yurt dışı farklı bir üniversitede görev yapmak durumunda kalacaklar. Bu da genç araştırmacılar açısından teşvik anlamında da sakıncalar yaratabilir mi? Çünkü bu, siz de açıkladınız, 2018 öncesi araştırma görevlilerinin özlük hakları korunacak burada bir sorun yok ama ileride alınacak, tabii ki yeni oluşturulacak yapıda performans ve rekabet ortamı çok önemli olacak üniversitelerde. Tabii hantal yapının kırılması noktasında önemli ama güvencesi ve özlük hakları noktasında biraz daha ayrıntı kriterler gerekiyor.

25 ve 26’ncı maddelerdeki staj tanımının yeniden yapılması noktasında da Hocam, burada biliyorsunuz daha önce de söylemiştim, üniversite ve öğrenciler arasında davalık konular var stajla ilgili çünkü üniversitede yapılan stajları staj saymıyor üniversiteler. Bu konuda da nasıl olacak o öğrenciler de hak mahrumiyetine uğrayacaklar mı?

Son olarak da son verilen önergeyle ilgili ise burada da bir sorun görüyorum ben, işte bütün üyeler arasından salt çoğunlukla seçilmesi sorunlu çünkü kurumun devamlılığı noktasında doğal olarak hani Yükseköğretim Kurulu veya Üniversitelerarası Kurulun on yıl kalite konusundaki uzman ya da hocalar arasından bir yönetim kadrosu olması belki daha etkin olabilir diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Onu sağlarlar.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Genel olarak gerçekten önemli düzenlemeler, eğitimle ilgili düzenlemeler. Üniversitelerde, biliyorsunuz, giderek üniversitenin niteliği ve kalitesinden uzaklaştığımız gibi, genç işsizlik konusunda da maalesef bu sorunda üretim ve eğitim noktasının bütünleştirilerek bir paket hâline gelmesini de önemli buluyorum.

BAŞKAN – Hasan Hocam kısa kısa cevaplar istiyoruz.

YÖK BAŞKAN VEKİLİ PROF. DR. HASAN MANDAL – Tabii, kısa cevap veriyorum Sayın Başkanım.

Bu yüzde...

BAŞKAN – Yüzde 20’yi biraz önce açıklamıştınız ama.

YÖK BAŞKAN VEKİLİ PROF. DR. HASAN MANDAL – Soru şuydu: Biz orada üniversitenin öğretim üyesi kadrosu değil, üniversitenin o yıl tamamlanan yani boşalan araştırma görevlisi kadrosundan bahsediyoruz. Enstitüler konusunu üniversiteler halledecek tabii ki yani 5 sağlık, 5 sosyal, bunu da YÖK’ün merkezde yapması doğru değil diye düşünüyoruz. Üniversite o yıl 20 araştırma görevlisi kadrosunu boşaltmışsa onun yüzde 20’sini bitirenler devam edebilir anlamında kullanıyoruz ama enstitülere dağılımını konuşmuyoruz.

Yine sorulan soru: “Nasıl belirlenecek?” bu da kanunda ifade ettiğimiz, “Tamamladıkları kurumdan senatolarınca belirlenen ve Yükseköğretim Kurulunca onaylanan performans hedefleri...” diye. Yani sonuçta nasıl kişiler bu yüzde 20’lik grubun içinde olacaklar, bir öneri geliştirecek üniversitenin senatosu ve Yükseköğretim Kurulundan da onaylanarak web sayfasında yani YÖK’ün ana web sayfasında yayınlanacaktır, şeffaflık anlamında.

Teknoloji transfer ofislerinin denetleme konusuysa, burada söylenen, üniversitelerin gerçekten rekabet edebilmesi için... Yine bakarsanız iyi uygulama örneklerine, üniversitenin elinde patent var, patenti satabilmesi için siz Devlet İhale Kanunu’nu getirdiğiniz zaman satamaz veya da esas satmak istediği daha fazla değer üreten yapıya dönüşmesi engellenir ama burası bir kamu kuruluşu yani üniversitenin içindeki mutlaka kamunun denetleme yöntemiyle denetlenecek tabii ki. Yani o anlamda hem mali anlamda hem idari anlamda denetlenecek bir yapı ama bu niye konu dersenez, rekabet edebilmesi için. Aksi takdirde rekabet etmesi mümkün değildir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, hem Hükümet hem kurumlarımız hem de Komisyon üyelerimiz değerli fikirleriyle katkı verdiler, sağ olun.

Tasarı üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarı hakkında Komisyonumuzun görüşülen maddelerle birlikte genel uygunluk görüşünün esas komisyon olan Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna sunulmak üzere kabulünü bir oylayacağız. Bir önergemiz var, önergeyi kabul ettik, bir de zeytinliklerle ilgili görüşümüze de raporumuza yazacağız, bu şekilde oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Çok teşekkür ediyorum.

Muhalefet şerhimiz olacaksa -Gaye Hanım, diğer arkadaşlar- yarın 15.00'e kadar bekliyoruz.

Kapanma Saati: 13.46

